

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 11

SAYI 129

EYLÜL 1972

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Dünya Standardlar Günü	3
TSE'den Haberler	5-9
Sanayi Bakanlığı Eğitim Kursunun Düşündürdükleri	11
Oluklu Mukavvalar ve Oluklu Mukavva Kutular Standardı	12-13
Yumurta Standardı	14-15
Enginar Standardı	16-17
TSE Markası Üzerine	19
Standard Dünyasından Haberler	20-25
Standard Anlayışını Yayınlama Çabaları	27
Summary Of Contents	29-32

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

30 Eylül 1972 tarihinde basılmıştır.

BU SAYIMIZ

14 Ekim günü Dünya Standardlar Günü kutlanacaktır. Bu yıl, ülkemizde daha geniş bir kutlama yeri seçilmiştir. Çünkü bu yıl, aynı zamanda ISO'nun 25inci yıl dönümüdür. Bu nedenle, başyazı bu konuya ayrıldığı gibi, ikinci bir yazı ile de konuya başka bir açıdan bakılmıştır. Her iki yazda iç sayfalarımızda yer almıştır.

14 Ekim günü, TSE standarda uygunluk markası alan firmalara belgeler verecek ve beş yıldır bu markayı kullanan iki firma da özel belgeleri sunulacaktır. Bu nedenle, TSE markası ile ilgili bir yazı sunuyoruz.

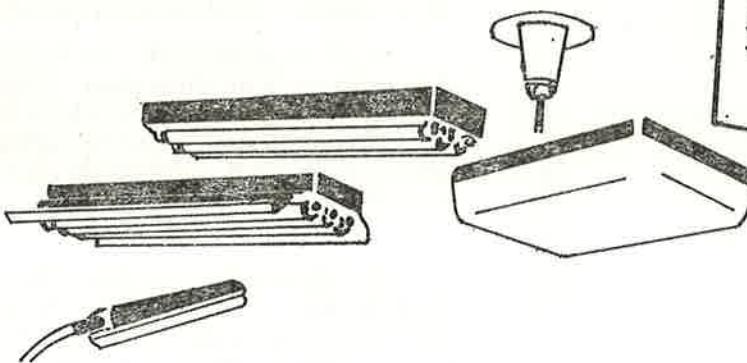
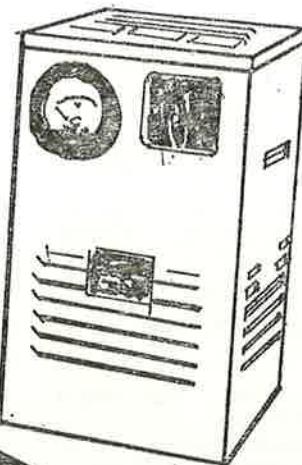
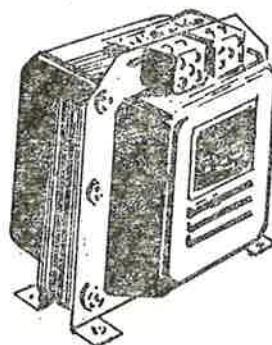
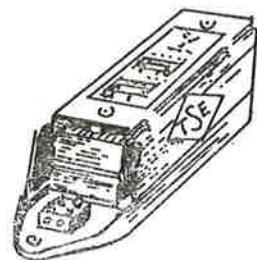
Okurlarımızın tanıdığı Mr. Ludwig ISO Başkan Vekilliğine seçilmiştir. Bu haberi bu sayıda okuyacaksınız. ISO Konseyi toplantısı ile ilgili geniş bir haberi de iç sayfalarımızda bulacaksınız.

Avrupa Standardizasyon Komitesi (CEN) ni tanıtan bir yazı ile üç standardı tanıtan yazılar da ilgi çekici nitelikte görülmüştür.

Sanayi Bakanlığı görevlilerinin eğitimi ile ilgili haber ve yazı da bu sayımızda bulunmaktadır.

STANDARD

SOKAK AYDINLATMASINDA HEİCO ANTİGRON, ARMATÖR
VE BALASTLARINI TERCİH EDİNİZ
HAYK DEĞİRMENCİOĞLU, YANIKKAPI Sok. 38 İSTANBUL - KARAKÖY
TEL : 44 33 37

DÜNYA STANDARDLAR GUNU

Faruk A. SÜNTER

Üç yıldanberi, 14 Ekim'de, Dünya Standardlar Günü kutlanmaktadır. Sayısı altmışa yakın ISO üyesi memleketlerin çoğu, milletlerarası örgütlerinin kararına uyarak, 14 Ekim'de «standardı» ve «standardlaşdırma»yı yurtlarının yer yanında yaymaya ve tanıtmaya çalışmaktadır. Dünya Standardlar Günü'nde, yılda bir kez olsun, hep birden bu konuya eğilmenin, kamuoyuna standardlaşdırma çalışmalarının durumunu ve faydalarnı anlatmanın bu işlerle uğraşanların kaçınılmaz bir görevleri olduğu artık iyice anlaşılmıştır.

Yaşadığımız çağda «Tanıtma»nın rolü büyütür. «Malım olsun, müşteri Şam'dan gelir» anlayışı tarihe karışmıştır. Özel sektör olsun, kamu sektörü olsun, basın yoluyla, TRT'den yararlanarak, özel toplantılar düzenleyerek yaptıkları işleri, aldıkları kararları, öngördükleri programları kamuoyuna anlatmak, ona maletmek ve onun gücünden yararlanmak başındadırlar.

Bazı konularda ise, arada sırada olsun, kamuoyunu haberdar etmek gerekmektedir. Anne ve babalar günü gibi olanlar memleket ölçülerini çoktan aşmış, hep birden her tarafta kutlanılan, dünya kamu oyuna, milliyet ve din gibi sınırlar gözetmeyen yollardan erişen milletlerarası hareketler halini almıştır.

«Dünya Standardlar Günü» işte bu son grupta yer alanlar gibi bir olaydır. Standard yapma işleri her verde gün geçtikçe önem kazanmaktadır. Endüstride, elektrikte başlayıp sonra tarımda, bilimsel metodlarla hızla ilerleyen standardlar, kısa zamanda, millî sınırları aşmak zorunda kalmışlardır. Dünya ticaretinin engelsiz ve rahat yürümesinin temel taşlarından olan bu çalışmaların faydalari her gün biraz daha iyi anlaşılmaktadır. Hattâ denilebilir ki, millî standardların modası artık tamamen geçmiş; yerlerini milletlerarası standardlara bırakmışlardır. Eskiden millî standardları bir araya getirip milletlerarası bir standard tavsiyesi yapılrken; bugün doğrudan doğruya bir milletlerarası standard yapılmakta, sonra her

memleketten, bunu kendi millî standardı haline getirmesi istenmektedir.

Avrupa Ekonomik Komisyonu'nun öncülüğ ettiği «Standard işlerinden sorumlu hükümet memurlarının toplantıları» bu yolda çalışırken ISO'da, Ankara 1970 toplantılarında aldığı karar uyarınca, artık «Tavsiye» değil, «Milletlerarası standard» yapmaktadır.

Üye memleketlerce uyulması zorunlu olan OECD, Ortak Pazar, FAO gibi milletlerarası örgütlerin «standard»ları da bu durumdadır.

İşte bu ortamda, milletlerarası kamuoyu «standardı» ve «standardlaştmayı» iyice öğrenmek zorundadır. Tarlada, bahçede çalışan tarım işçisinden, silolarda, paketleme evlerindeki teknisyenlere; endüstride işverenlerden bunları programlaştıran mühendislere kadar; nihayet bütün bu endüsürü ve tarım yapık ve ürünlerini kullanan halka kadar herkes «standard»ı bilmemezlikten gelemez. Günlük işimizdeki başarımız ve günlük yaşamımızda yer alan bütün mal ve hizmetlerin elde olunmasında kârlı çıkmamız hep «standard» alanında artan bilgilerle gelişecektir.

Türk Standardları Enstitüsü, ISO'nun bir üyesi olarak bu alanda çalışmakta ve 14 Ekim Dünya Standardlar Günü'nden herkesin faydalaması için geniş programlar hazırlamaktadır.

Enstitüyü kuran 132 sayılı yasa zaten bu tanıtma işini örgütümüze görev olarak vermiş bulunuyor. Bu satırları yazanın önerisile kurulan «Dünya Standardlar Günü»'nü Türkiye'mizde başka yerlerden daha geniş programlarla kutlamamız için sarf olunan çabaların başarıya ulaşması en samimî dileğimizdir.

Türkiye plânlı kalkınmaya dört elle sarıldığı bu günlerde, kalkınmanın temel taşlarından önemli bir tanesi olan standardlaştmayı kamuoyuna ne kadar iyi anlatırsak, bu konudaki başarımız o kadar sağlam bir yola girer.

Dünya Standardlar Günü hepimize kutlu olsun.

Pis su tesisatında

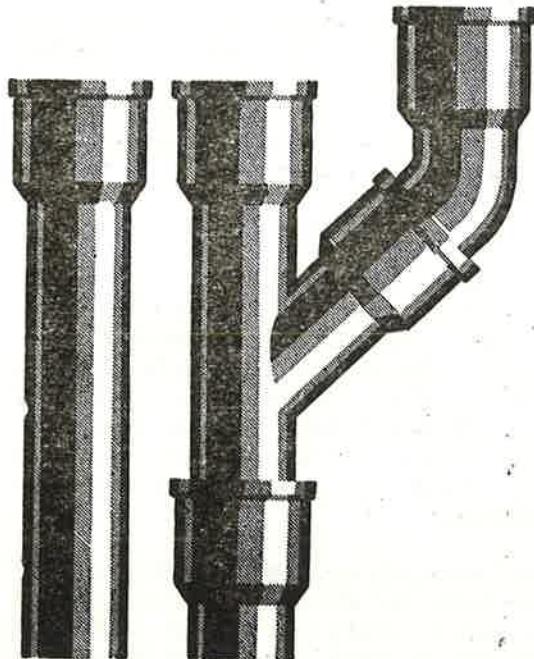
Ölümsüz malzeme

Bayındırlık Bk. Sihh. Tesis. Keşif ve
şartnamesinde 71 a kod numaralı

Türkiye Makine Mühendisleri
Odasının "Kalite Belgesi" ni haiz

Önemli nitelikleri:

- * KATİYYEN YANMAZ
- * TERLEMEZ
- * KOKU YAPMAZ
- * SAĞLAM
- * UCUZ

BİK ASBEST
SANAYİ ve Tic. Ltd. Şti.

Merkez: Unkapanı C. 33-Küçükpaşa - İstanbul

Telefon: 26 8130-31-32 Telgraf: BİKASBESTOS

Ankara Şubesi: Rüzgârlı S. Hırdavatçılar Çarş. No. 4

Telefon: 106908 - 1177 29

Ticaret İşlemlerinin Basitleştirilmesi ve Standardlaştırılması Üzerinde Duruldu

Avrupa Ekonomik Komisyonu (AEK) bağlı olarak faaliyet gösteren Ticareti Geliştirme Komitesi, Kasım 1971 tarihinde Cenevre'de yaptığı 20. dönemin toplantılarında, Uluslararası Ticaret İşlemlerinin Basitleştirilmesi Çalışma Grubunun düzenleyeceği bir bilgi teatisi sistemi kurulmasını kabul etmiştir. Bu sisteme Türkiye'de katılmıştır. Sistemin ilklemizde işleyişini saptamak üzere 28 Eylül 1972 tarihinde Ticaret Bakanlığında bir toplantı yapılmıştır. Toplantıya TSE adına Muzaffer Uyguner katılmıştır. Temsilcimiz, bilgilerin standart bir esasa göre toplanması gereğine deðinmiş ve bir form hazırlamasını önermiştir. Bu öneri kabul edilmiştir.

Bu konuda ikinci kez 13.10.1972 tarihinde toplanacaktır. Aşağıda bu «sistem» ile ilgili bazı bilgileri sunuyoruz.

Sistemin Amacı :

Düsticaret belgelerinin basitleştirilmesi ve standarizasyonu için çalışmalarında bulunan Uluslararası Ticaret İşlemlerinin Basitleştirilmesi Çalışma Grubuna çalışmalarında yardımcı olmak ve üyelerin, konuya ilgili gelişmeleri yakından ve zamanında izlemeleri sağlamak üzere, gelişmelerle ilgili bilgilerin AEK'da toplanmasını sağlamaktır. Toplanan bilgiler, üye ülkelerde duyurulmak üzere, üç ayda bir yayımlanacak «Trade Facilitation News» adlı bültende yer alacaktır.

Çalışma Programı:

Ticaret işlem ve belgelerinin kolaylaştırılması ve basitleştirilmesiyle ilgili bilgiler iki kısımda müttalâa edilmektedir. Bunlardan ilki, üye ülkelerdeki mevcut formalite, prosedür, sistem, formlar, teknikler, pratik tedbirler, terminoloji ve kodlar ile ilgili mevzuat (statik), ikincisi ise, mevcut mevzuatta vuku bulacak gelişmelerdir. (dinamik).

Üye ülkeler ilk ağızda birinci kısımda müttalâa edilen bilgileri AEK Sekreteryasına ularıracaklardır. Sonraki gelişmeler ise, «Trade Facilitation News» un yayın tarihinden en geç altı hafta önce tır.

Sekreteraya bildirilecek, toplanan bilgiler adı geçen bültende yayınlanacaktır.

Sistemin İşleyışı :

Sistemin aksamadan işleyebilmesi için, her ülke «Ulusal Muhabir» adı verilen bir kişi saptayacak ve bunun isim, unvan ve adresini Sekreteraya bildirecektir. Bu görevi, AEK'ya, yukarıda sözü edilen statik bilgileri bir defaya mahsus ve dinamik bilgileri periyodik olarak ularıtmak, üç ayda bir yayımlanacak olan «Trade Facilitation News» adındaki bültenin ülke içindeki dağıtımını yapmaktr.

Sekreteraya gönderilecek bilgiler aşağıdaki genel başlıklar altında derlenecek ve aynı genel başlıklar altında adı geçen bültende yayınlanacaktır.

- 1 — Formaliteler ve işlemler,
- 2 — Dokümantasyon standardları ve bileşik formlar,
- 3 — Bilgi teknikleri, terminoloji, kodlar,
- 4 — Organizasyonlar ve toplantılar.

Bilgilerin aşağıda gösterilen üç kategoriden hangisine girdiği yıldız işaretleri ile belirtilecektir.

* plânlanmış çalışmalar, çalışan projeler, yapılması planlanan toplantılar.

** ilerlemekte olan çalışma raporları, öneriler,

*** tamamlanmış çalışmalar, alınan kararlar, ikmâl edilen tedbirler, yapılan anlaşmalar, kabul edilen tavsiyeler, standartlar, mevzuat vs.

Sisteme Ülkemizin Katılması :

Sözkonusu sisteme katılmakla ticaret işlem ve belgelerinde bir basitleştirilmeye gidilmesi hussunda herhangi bir taahhûde girmek sözkonusu olmadığı, girilecek taahhûdün sadece konuya ilgili gelişmelerden AEK'ya bilgi vermek olduğu gözönüne tutulursa, sisteme girmenin bir sakıncası olmadığı ortaya çıkmaktadır. Buna karşılık bilgi teatisi sistemi aracılığıyla diğer ülkeler mevzuati yakından ve zamanında izlenebilecek ve dolayısıyla varar sağlayacak-

Ticaret İşlemleri Üzerinde Bilgi Teatisi Sistemi Muhabir Ünitesinin Çalışma Usul ve Programı :

1 — Ülkemizde konuya ilgili bilgiler derlenecektir. (Bu makasla ilk plânda ilgili Bakanlık ve Kuruluşlar arasında bir toplantı tertip etmek suretiyle hangi tür bilgilerin ne şekilde derlenebileceğinin saptanması gerekmektedir.)

2 — Ülkemizde mevcut ilgili mevzuata dair «statik» bilgilerin bir defa'da, vuku bulacak gelişmeler hakkındaki «dynamic» bilgilerin ise, her üç ayda bir neşrolunan «Trade Facilitation News» adlı bülten için, talep olunan şkil ve şartlarda periodik olarak AEK Sekreteryasına ularıracaktır.

3 — Sekreteryadan alınacak bilgiler ve söz konusu bültenler ilgili Bakanlık ve Kuruluşlara intikal ettirilecektir.

4 — Aynı zamanda ve dolayısıyla ülkemizde bu konuda yarılaçak çalışmaların takibi ve teşvikini imkân da elde edilmiş olacaktır.

Ulusal Muhabir, Ticaret Bakanlığı Anlaşmalar Genel Müdürlüğüne bağlı olarak çalışmak üzere kurulmuştur.

GATT Standard Çalışmaları İle İlgili Bir Toplantı Yapıldı

GATT tarafından hazırlanarak Ocak 1972 de dağıtılan Spec (73) 2 işaretli belgenin standart konularına geniş yer verdiği bilinmektedir. Terimlerle standartların yapılması ve uygulanışı hakkında bazı görüşlere yer verilen bu belge kapsamında tutulacak yolu savtamak amacıyla 22.9.1972 günü TSE'de bir toplantı yapılmıştır. Ticaret Bakanlığı, İGEME, Odalar ve Borsalar Birliği, Ankara Sanayi Odası temsilcilerinin katıldığı toplantıda TSE'yi Muzaffer Uyguner temsil etmiştir.

Bazı kararlara varılmış olan toplantıda yeni belgelerin sağlanması da uygun bulunmuştur. Ekim ayı içinde yeni bir toplantı yapılacaktır.

ELEKTRİK TESİSATINIZDA KALEPORSELEN EMNİYETİ

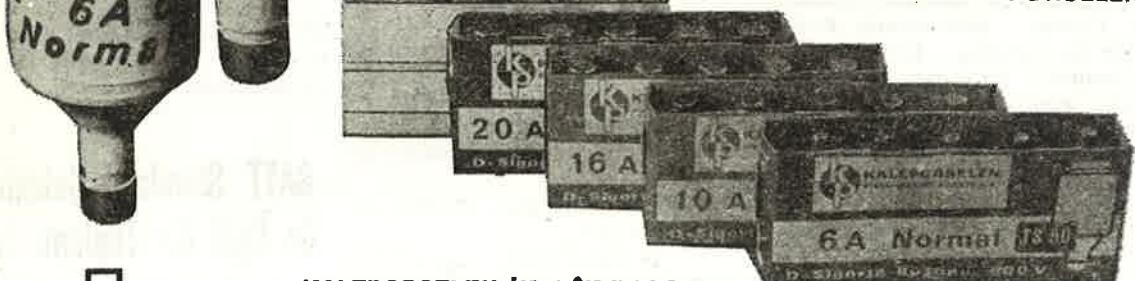
**Kaleporselen'in
2 amperden
100 ampere
kadar normal ve
gecikmeli
sigorta buşonları
piyasaya
sunulmuştur**

Sigorta buşonlarının
porseLEN ve metal
kısımlarının aynı
fabrikada imal ve montajı;

Türk ve dünya standartlarına uygun
imalât ve bunun sonucu
olan kullanım güvenliği
TÜRKİYE'DE İLK DEFA KALEPORSELEN'DE

TS 50 kapsamına giren malzemelerde
TSE kalite-garanti belgesi;
Batı Alman LINDNER GmbH firmasının lisansı;
% 100 Türk sermaye ve emeği

TÜRKİYE'DE YALNIZ KALEPORSELEN'DE

KALEPORSELEN İMALÂT PROGRAMI:

- 2-100 amper arasında D tipi normal ve gecikmeli sigorta buşonları
- Kofre, duvar, mermer tablo ve hava hattı şapkalı sigortalarıyla kapakları
- Her çeşit duy ve globular
- 6-630 amper arasında, 4 ayrı boyda NH bıçaklı takat sigortaları ve altılıkları
- Elektronik merdiven otomatığı
- Çeşitli bağlantı elemanları
- Sıva üstü ve sıva altı porselen izolasyonlu anahtar-priz serisi
- Özel siparişlere göre porselen, steatit ve kullanılmış yerine göre çeşitli hamurlarla her türlü izolasyon malzemesi

KALEPORSELEN ELEKTROTEKNİK SANAYİ A.Ş. MERKEZ: Karaköy Tersane Caddesi 240/6 Telefon: 49 62 50 - 49 19 90
FABRİKA: Safraköy, Halkalı Caddesi 170 Telefon: 73 76 72 - 73 73 79
ANKARA(İrtibat bürosu): Ambarlar Caddesi Beyaz Saray Ap. Kat 1 Sıhhiye -Telefon: 18 93 48

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Seminerinde Standardizasyon Uygulaması Ele Alındı

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, taşra teşkilatında görevli memurlarının hizmet içi eğitimini sağlamak amacıyla 7-16 Eylül 1972 tarihleri arasında Bursa Merinos Yünlü Sanayii Müessesesinde bir seminer düzenlenmiştir.

Bakanlığın çeşitli bölge müdürlükleri, ve irtibat memurları na mensup 22 elemenin katıldığı bu seminerde ilk iki gün, standardizasyon ve uygulaması ile ilgili konulara ayrılmış; daha sonra da Bakanlığın görevleri arasında yer alan diğer konular işlenmiştir.

7 Eylül günü saat 9.30 da başlayan seminerin açılışında Merinos Yünlü Sanayii Müessesesi Teknik Müdür Yardımcısı da bir konuşma yapmıştır. Daha sonra Türk Standardları Enstitüsü Müşaviri İbrahim Kutlutan, «Standardizasyonun anlamı ve amacı, bir Türk Standardının bölmeleri» konusundaki konuşmasını yapmıştır. «Standardizasyon mevzuatı (1705 ve 3018 sayılı yasalar, 132 sayılı TSE kuruluş yasası)»larındaki açıklamalara da konuşmasında geniş bir şekilde yer veren Kutlutan, sonunda, seminere katılanlar tarafından sorulan çeşitli soruları da cevaplamıştır.

Seminerin standardizasyona ayıran bölümündeki ikinci konu ise «Türk Standardlarının Uygulanması Hakkında Tüzük ile denetlemenin nasıl yapılacağı» idi. Bu konular da seminerde TSE Yayın ve Tanıtma Müdürü Taner Berkün tarafından işlenmiştir.

8 Eylül günü hep birlikte Bursa Pilot Sanayi Bölgesine gidilmiş ve Renault Otomobil Fabrikası ile Sifaş Sentetik İplik Fabrikası gezilmiştir. Aynı gün öğleden sonra da piyasada standard kontrolü uygulaması yapılmıştır.

Seminer'in, standardizasyon ve uygulama açısından ortaya koyduğu bazı sorunlarla ilgili olarak İbrahim Kutlutan tarafından kaleme alınan bir yazısı, Dergimizin diğer sayfalarında bulacaksınız.

YENİ YAYINLANAN TÜRK STANDARDLARI

TS No.	Adı	Fiyatı (TL.)
TS 951	Çinko Külçeler	2
TS 952	Alüminyum ve Alüminyum Alaşımı Percinlik Malzeme İçin Mekanik Özellik Sınırları	2
TL 953	Dövme Alüminyum Aşınmaları İçin Mekanik Özellik Sınırları	2
TS 954	Alüminyum ve Alüminyum Alaşımı Borularda Yassıltma Deneyi	2
TS 955	Alüminyum ve Alüminyum Alaşımı Teller İçin Basit Borulama Deneyi	2
TS 956	Alüminyum ve Alüminyum Alaşımı Teller İçin Sarma Deneyi	2
TS 923	Alüminyum ve Alüminyum Alaşımı Hadde Mâmulleri İçin Mekanik Özellik Sınırları	2
TS 924	Çelik Şeritler (Soğuk Haddelenmiş)	5

Pamukların Kontroluna Dair Tüzükle İlgili Bir Genelge Yayınlandı

Ticaret Bakanlığı'nın, Pamukların Kontroluna dair Tüzükle ilgili genelgesi, 72/3 sirküler numarası ile 21 Eylül 1972 tarih ve 14313 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Aşağıda bu genelgeyi aynen veriyoruz :

1 — Pamukların Kontroluna dair Tüzüğün 17 ncı maddesi gereğince preselenmiş pamuk balyalarının ambalajında kullanılması uygun görülen pamuklu bezlerin asgarî nitelikleri aşağıda gösterilmiştir :

Açıklaması	Numune 1	Numune 2
Çözgü	12/12	10
Atkı No.	6	10
Çözgü sıklığı	12	12
Atkı sıklığı	10	10
Eni	90 veya 100 cm.	90 veya 100 cm.
1 metre kağıt ağırlığı	160 gram	160 gram

2 — Pamuk balyalarının ambalajında bu niteliklere uymayan pamuklu bez kullanıldığı kontrollarda tesbit edildiği takdirde, pamukların kontroluna dair Tüzüğün 25 inci maddesinin A-4 ve B-5 fikrlerine göre işlem yapılacaktır.

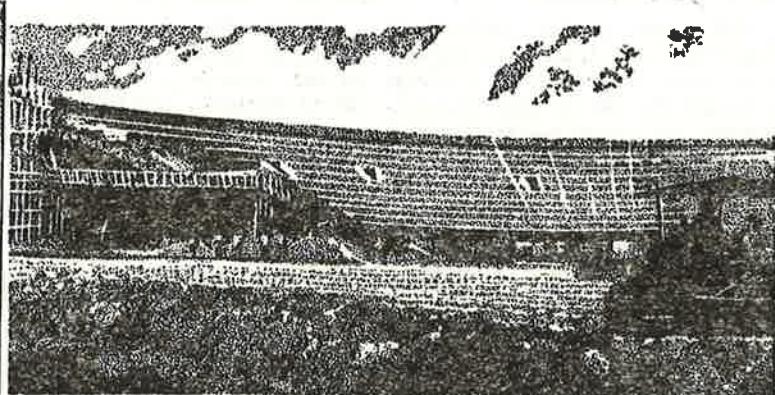
3 — Pamuk balyalarının ambalajında kullanılan pamuklu bezlerin nitelikleri konusunda çikan anlaşmazlıklar, anlaşmazlık çikan pamuklu bezden Pamuk Kontrol Teşkilâtına alınacak numuneler Ege ve Çukurova bölgelerinde bulunan Kamu Sektöründe ait Tekstil Fabrikalarında yapılacak teknik analiz sonuçlarına göre çözümlenecektir.

4 — 23/9/1971 tarih ve 13965 sayılı Resmi Gazete'de pamuk balyalarının ambalajında kullanılacak pamuklu bezlere dair olan bildiri hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

5 — Bu Sirküler hükümleri yürümden 15 gün sonra yürürlüğe girecektir.

**METAŞ
Nervürlü
IIIa Çeliği
Betonarme İnşaatta
% 40 TASARRUF
Saglıyor.**

Balkanların en büyük ve modern stadyumu olarak inşa edilmekte olan İzmir Olimpiyat Stadyumunda, tamamen Metaş Nervürlü IIIa çelikleri kullanılmaktadır.

TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ'nün garantisine sahiptir

METAS İZMİR METALURJİ FABRİKASI T.A.S

Kemalpaşa şosesi İşıklar Köyü giriş - İZMİR

P. K. 458 - İZMİR • Telgraf: METAŞ - İZMİR
Telefon: 39740

TSE Hazırlık Gruplarında

A — TEKNİK KURULA GELEN TASARILAR :

Kimya Hazırlık Grubu :

- Lifli ısı ve ses yalıtma malzemesi (Revizyon)

Laboratuvar Hazırlık Grubu :

- Sanayide Kullanılan Sodyum ve Potasyum Silikatlarda Karbondioksit tayıni (ISO/R - 1691)
- Sanayide Kullanılan Sodyum ve Potasyum Silikatlarda toplam alkalilik tayıni (ISO/R - 1692)
- Glikoz surubunda kuru madde veya rutubet miktarı tayıni (ISO/R - 1742)

Mevzuat Hazırlık Grubu :

- Bilgi ve belge toplama merkezleri

Petrokimya Hazırlık Grubu :

- Plastikler - Katı elektriksel yalıtma maddelerinin dielektrik sabite ve alternatif akım kayıp karakteristikleri.

Petrol Hazırlık Grubu :

- Kapalı penksy - Martens cihazı ile alevlenme noktası tayıni
- Petrol ürünlerinin destilasyon deneyi metodu
- Petrol ürünlerinin akma noktası tayıni metodu

Ziraat Hazırlık Grubu :

- Şeftali soğuk depolama rehberi (ISO/R - 873)
- Karnabahar soğuk depolama rehberi (ISO/R - 949)
- Elma soğuk depolama rehberi (ISO/R - 1212)

B — HAZIRLIK GRUPLARINDA İNCELENMEKTE OLANLAR :

Elektrik Hazırlık Grubu :

- Sert çekilmiş som elektrolitik bakır tel (Revizyon)

İnşaat Hazırlık Grubu :

- Beton yapım dökümü ve bakır kuralları (Normal hava şartlarında)
- Beton yapım dökümü ve bakır kuralları (Anormal hav şartlarında)
- İç sıva yapım kuralları
- İnşaat mühendisiğinde zemin deneyi

Kimya Hazırlık Grubu :

- Süperfosfat (Revizyon)
- Amonyum nitrat (Revizyon)

Makina Hazırlık Grubu :

- Sıvılaştırılmış petrol gazları (LPG) tüpleri donanımı
- Halatlar (Çelik telli)
- Tırforolar (Çekme halatlı)

Mevzuat Hazırlık Grubu :

- Sürekli yayınların adlarının kısaltılması (Revizyon)

Petrokimya Hazırlık Grubu :

- Polimerlerin seyreltik çözelti viskozitelerinin tayıni metodu

Petrol Hazırlık Grubu

Dikeý silindirik tankların kalibrasyonu

Tekstil Hazırlık Grubu :

- İplik rutubetinin tayıni (Revizyon)

Ziraat Hazırlık Grubu

- İç Antep fistığı
- Kabuklu Antep fistığı
- Et unu
- Kemik unu
- Et kemik unu
- Turunçgiller (Revizyon)

C — İKİNCİ MÜTALÂAYA GÖNDERİLEN TASARILAR :

Elektrik Hazırlık Grubu :

- Sabit tesis kurşun - asit akümülatörleri
- Yol verme kurşun - asit akümülatörleri
- Cer

Ormançılık ve Orman Ürünleri

Hazırlık Grubu :

- Ahşap kaplama levhaları

Tekstil Hazırlık Grubu :

- Tekstil maddelerinde su tutma yeteneğinin tayıni
- Tekstil mammülleri üzerindeki kalıntı klorun yol açtığı zarar tayıni

D — TEKNİK KURUL ALT KOMİTELERİNDE İNCELENEN TASARILAR

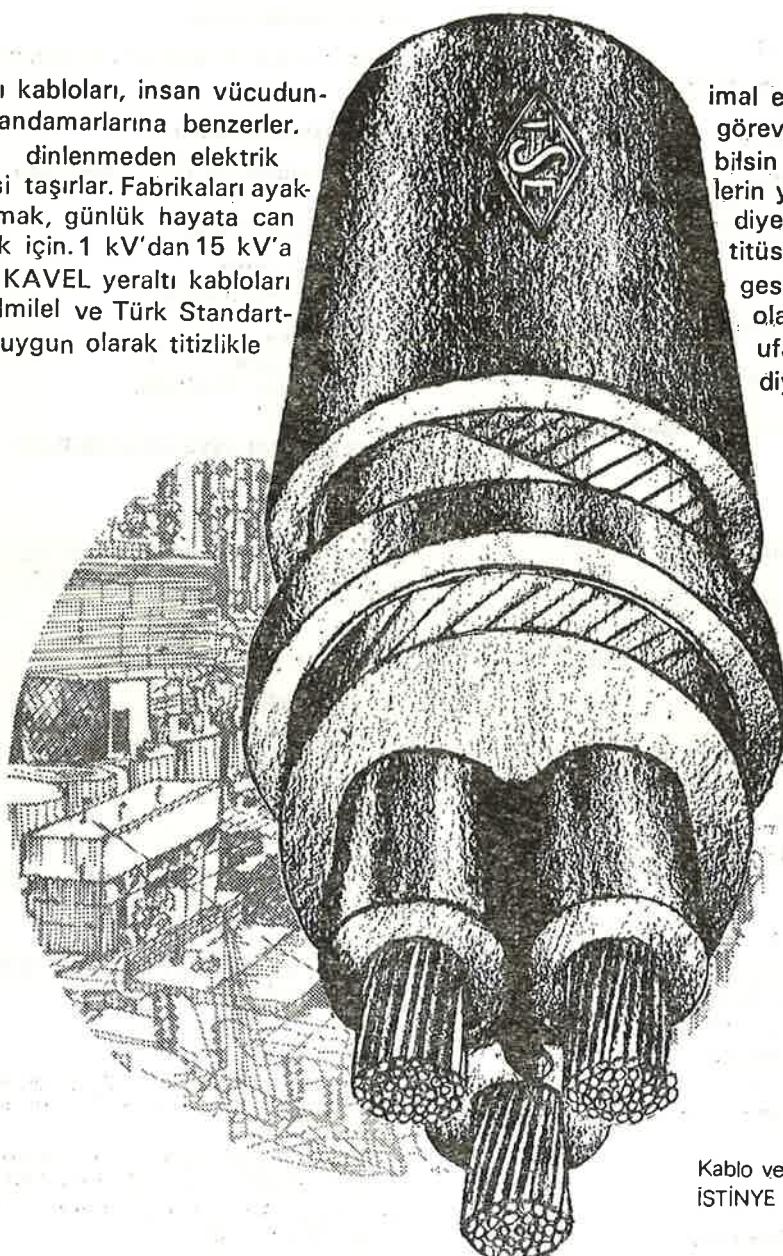
Laboratuvar Hazırlık Grubu :

- Sanayide kullanılan sodyum ve potasyum hidroksit - Suda çözünmeyen madde tayıni (ISO/R - 987)
- Sanayide kullanılan ürede volumetrik metoda alkalilik tayıni (ISO/R - 1593)
- Sanayide kullanılan ürede demir miktarı tayıni (ISO/R - 1595)

can damarı

Yeraltı kabloları, insan vücudundaki candamarlarına benzerler. Durup dinlenmeden elektrik enerjisi taşırlar. Fabrikaları ayakta tutmak, günlük hayatı can vermek için 1 kV'dan 15 kV'a kadar KAVEL yeraltı kabloları beynemilel ve Türk Standartlarına uygun olarak titizlikle

imal edilmektedir. Candamarı görevini eksiksiz yerine getirebiltsin diye. KAVEL'e güvenenlerin yüzünü kara çıkarmasın diye. Türk Standartları Enstitüsü de verdiği Kalite Belgesi ile belirtmiş KAVEL'e olan güvenini. İçinizde en ufak bir şüphe kalmاسın diye.

Kablo ve Elektrik Malzemesi A.Ş.
İSTİNDE İSTANBUL Tel: 63 34 00

ADMAR

Sanayi Bakanlığı Eğitim Kursunun Düşündürdükleri

İbrahim KUTLUTAN

Son yıllarda, milli ekonomimize ferahlık getireceğini umduğumuz sanayileşme ve üretim alanlarında milletimizin geleceği yönünden umut verici girişim ve haretlerin başlamış, hızla gelişmekte bulunduğuunu görerek seviniyoruz.

Yurdumuzun hangi bölgelere baksanız, kendi çapına göre oraya özgü bir sanat ve üretim dalındaki faaliyetin yoğunlaştığını farkediyorsunuz. En uzak ve issız köşelerdeki köylümüzden, büyük merkezlerdeki tanınmış iş adamlarımızı varınca kadar her yurtaş, üretim ve imalatını iyileştirme, artıma peşinde çaba harciyor ve başarıyor da.

Düne kadar iç pazarlarımızda görebilmek özlemi çektiğimiz yerli mallarımızın, artık yurt sınırlarını aşarak uluslararası fuar ve sergilerde, ticaret piyasalarında yer tutmağa başladıklarına tanık oluyoruz.

O kadarki, bunların arasında yabancı eşitlerine doğadan gelme veya emek verilerek kazandırılmış özelikleriyle üstünlük gösterenlerine bile rastlıyoruz.

Aynı yolda harcanan çabaların olumlu sonuçlar alındıkça söz konusu faaliyet daha da kuvvetlenecek ve yayılacaktır. Bunda hiç kuşkumuz yok.

Ceşitli ve zengin oldukları bilinen doğal kaynaklarımız, sanayileşme yoluyla kamu yararına açılıp işletilirken Hükümetimiz de gerekçeye yardım elini uzatır, yapılan üretim ve imalatı destekleyici, teşvik edici tedbirleri zamanında ve yeterince alabilirse resmi ve özel sektörler arasında kurulacak bu birbirlerini tamamlayan işbirliği sayesinde elde olunacak başarı en yüksek seviyesine ulaştırılmış olacaktır.

Plânlî kalkınma rejimine girdiğimizden beriye yürürlüğe konulan projeler ve bunlara ilişkin olarak hükümetlerimizin aldığıları tedbirler, bu ortamın da sağlanması volunda bulunduğuna güzel örneklerdir.

Fakat bütün bunlara rağmen ilerleme yolunda aldığımız mesele, başka uygar memleketlerle kıyaslanınca yine de yetersiz kaldığı bir gerçek. Öylesine geri kalmış ve

öylesine güçlüklerle karşı karşıya-

Tarım ve sanayinin her dalında bugün olduğundan daha çok çalışmak, daha verimli sonuçlar almak zorunluğundayız. Aradaki açığı ancak böyle kapatabiliriz. Bu amacımız ise herseyden önce bilgi, yetenek, para ve giçili insanla gerçekleşebilir.

Böyle olunca, işimizi inceliklerini bilerek yapmanın ve elde ettiklerimizi hak ettikleri değerlerle stabilmenin yollarını nasıl bulacağınız?

Yabancı ülkelerle dış ticaret ilişkilerimiz yaygınlaşıkça dünya piyasalarını, buralarda yürütülen ticaret kurallarını, tüketicilerin her malda aradıkları özelikleri, üretiminizin piyasalarda bulabileceği değerlerle kendi açımızdan aynı piyasalara girebilme ve satış yapabilme olanaklarını olduğu gibi görecek ve bundan intiba alacağız. Bu sayeden iş adamlarımız, kişiliklerini ve mallarını tanıtmak, itibar kazanma fırsatını bulacaklardır. Onun için iş adamlarına dış alemlle temas edebilme konusunda olabildiği kadar kolaylık gösterilmeli dir. Bu maksatla yapılacak harcamaların, birkaç katı ile yurda döneceğinden kuşkumus olmamalıdır.

Millî üretim ve imalâtımızla ilgili Bakanlıkların da tipki ileriye gören bir tüccar gibi ticaret alanındaki gelişmeleri yakından izleyerek yurtaşların kişisel güçlerini ve mali takatlarını aşan eksiklerini tamamlamalarından daha yararlı ve daha verimli bir hizmet düşünlümez.

Mütevazi çapta bulunsa bile bütiden girişimlere öncelik tanınmalı, desteklenmelidir. Çünkü bunlar arasında yerlerini bulacak ve meyvelerini verecek niteliktedir.

Millî ekonomi bahsinde ön sıraya geçme eğilimini gösteren sanayileşme hamlesi içinde Sanayi Bakanlığımızın da pavina düşeni yüklenme gayretinde olduğunu açıklayan sevindirici belirtiler var.

Hergün bir çığ gibi büyüyen ve ağırlaşan hizmet yüküne rağmen elinde bulunan sınırlı savıldakı

elementleri ve olanaklarıyla görevlerini yapmaya önem vermektedir.

Bir yandan, yabancı sermayeyi teşvik edecek kolaylıklar gösterirken öte yanda, verli sanayii bunlara karşı koruyacak tedbirleri alıyor ve yerli mamullerimizi iyileştirecek, ucuzlatacak çareleri de araştırıyor.

Bakanlığın Bursa'da düzenlediği Kurs da sayılan görevlerini hakkıla yapabilmek için görevlendirdiği elemanlarını yetiştirmek amacıyla dayanıyor.

Bakanlığın, 1968 yılından beri sürekli olarak ve titizlikle izlediği eğitim programı uygulama alanındaki birçok problemleri ortaya koyması bakımından ayrıca yarar sağlamaktadır.

Bu Kurs'la Bakanlık elemanlarına üstün bir nitelik kazandırıldığı gibi harcanan çabaları amaçlarına yönelik ve başarıya ulaştıracak yollar da aydınlatılmış olmaktadır.

Burada sırası gelmişken Bakanlığın eğitim programında, sanayi mamullerimizin özeliklerini iyileştirme ve değerlendirmede önemli bulduğu standartlaştmaya özel ve geniş bir yer ayırmış bulunmaktadır. Üstelik kursa gelen elemanlardan her birinin konuya karşı gösterdgii yakın ilgi ayrıca memnunluk vericidir.

Ağırlık merkezi; memleketimizde mecburi yürürlüğe konulan sanayi mamulleri standartlarını daha yakından tanımağa, bunların hangi mevzuata göre ve nasıl uygulanacaklarına dayanan kursun amacı bütün açıklığı ile ortaya konulmuş ve görevlilerin ellerindeki olanak ve yetkilerle yurt kosullarının, bu standartların uygulanmalarını güçlestiren yanları bulunup bulunmadığı derinliğine tartışılmıştır.

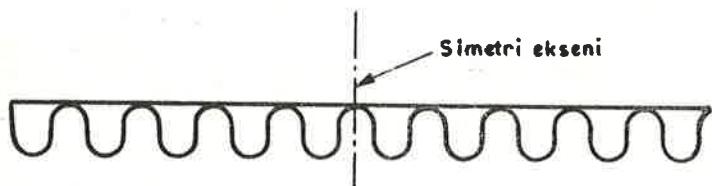
Varılan sonuçlar bu konudaki sorunların :

a — Bölge kuruluşlarında sanayi mamullerini ilgilendiren bazı mevzuat ve Türk Standardlarının eksik olduğu,

b — Yapılacak kontrollerde ge-reklî numuneleri satın almak için (Devamı 28. Sayfada)

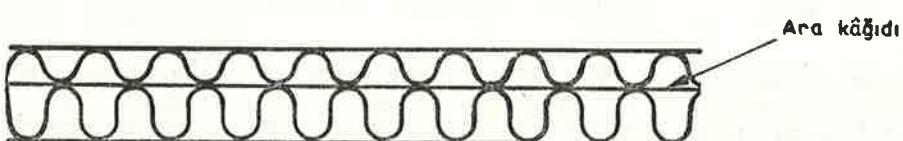
a - Ondüle .

b - Ondüle mukavva .

c - Tek dalgalı oluklu mukavva .

d - Çift dalgalı oluklu mukavva .

Ş E K İ L - 1 Oluklu mukavva sınıfları .

YENİ Standardlar

- I -

OLUKLU MUKAVVALAR (Kutu Yapımında Kullanılan) VE OLUKLU MUKAVVA KUTULAR STANDARTI

Dr. Argun DAĞCIOĞLU
Kimya Yük. Mühendisi

TS 1119 sayılı Oluklu Mukavvalar (Kutu Yapımında Kullanılan) ve Oluklu Mukavva Kutular Standardı, Türk Standardları Enstitüsü'nün Teknik Kurulu tarafından kabul edilerek yayınlanmış bulunmaktadır.

Ayrıca aynı Standard 4.9.1972 tarihli ve 14296 sayılı Resmi Gazette'de yayınlanmış olup, yayından bir yıl sonra mecburi olarak yürürlüğe girecektir.

Yurdumuzun, özellikle ihrac ürünlərinin, yetenekli ambalajlar içinde piyasaya arzedilmesi Devlet Plânlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve ilgili kuruluşlar tarafından titizlikle üzerinde durulan bir konudur.

Oluklu mukavvadan yapılan kutular bu konunun önemli bir kısmını kapsamaktadır. Yukarıda adı geçen Türk Standardı bu ihtiyaca cevap vermek amacıyla, çeşitli yabancı standardlardan faydalananarak ve ayrıca laboratuvar araştırmaları yapılarak hazırlanmış bulunmaktadır. Faydalanan yabancı dokümanların başlıklar; ISO recommandasyonları, F.E.F.C.O. ve AF-NOR standardlarıdır.

Standard tasarısı hazırlanıktan sonra, görüşleri alınmak üzere resmi ve özel sektör'e dahil 69 ayrı kuruluş gönderilmiş; gelen mütalâalar dikkatle değerlendirilmiştir.

Standard, gerek levha halindeki oluklu mukavvaları ve gerekse oluklu mukavvadan yapılmış kutuları kapsamaktadır.

Bu duruma göre Standardın Tarifler, Özellikler, Muayene ve Deneyler bölümlerinde bu husus göz önünde bulundurularak, konulara açıklık getirilmiştir.

Oluklu mukavvadan yapılmış kutulara kuru üzüm, kuru incir gibi yiyecek maddeleri konulduğu gibi çelik, cam ve sair malzemeden mamül çeşitli mallar da konulmaktadır. Tabiidir ki bu kadar çeşitli malların herbirinin birim ağırlığı da birbirinden çok farklıdır. Bu durum göz önünde tutularak uluslararası standardlarda da öngörüldüğü şekilde, Çizelge-2'de Oluklu mukavva kutuların boyutlarına ve dolu ağırlıklarına göre, ve kutunun yapımında kullanılan tek dalgılı oluklu mukavvanın nev'ine göre leri.

patlama dayanımları ve (2P+M) değerlerinin en az ne kadar olması gerektiği belirtilmiştir.

Standardın tetkikinden görüleceği veçhile, buradaki çeşitli alternatifler arasından, kutuyu kullanacak olan teşekkül ile kutuyu imal edecek fabrika arasında varılacak bir anlaşmaya göre, ihtiyaca en uygun olumunu kararlaştırmak mümkündür.

Standardda öngörülen diğer mühim bir yetenek de, oluklu mukavvaların su emmeye karşı dayanıklı olmalarıdır. Bu husus özel bir deney ile kontrol edilmektedir.

Standardın 1.2.2.2. Maddesinde dolu kutuların nakil vasıtalarına yükleme ve bunlardan boşaltma sırasında maruz kalacakları darbe dayanımı göz önünde tutularak, uluslararası standardlarda öngörülen dayanıklılıkta olmaları belirtilmiştir.

Yurdumuzda ambalaj malzemesi standartizasyonu konusunda önemli bir boşluğu dolduracağının umut edilen bu Standardın imalâtçı ve kullanıcılar için hayırlı olmasını dileriz.

ÇİZELGE — 2 — Yumurta Boyları

Boylar	Ağırlık (g)	
	Minimum	Maksimum
1	70	Yukarı
2	65	70 (dahil)
3	60	65 (dahil)
4	55	60 (dahil)
5	50	55 (dahil)
6	45	50 (dahil)
7	Az	45 (dahil)

ÇİZELGE — 3 — Kirlilik ve Çatlaklık Toleransları

Sınıflar	Kirli		Az kirli ve saman sarılı		Çatlak	
	%	adet	%	adet	%	adet
AA	—	—	3	11	1/2	2
A	—	—	4	14	1	4
B	—	—	10	36	5	18
C	5	18	15	54	5	18
Konserve	2	7	15	54	5	18
Sanayie mahsus	90	324	15	36	5	18

YUMURTA STANDARDI

Ariçtan TÖNÜK

Ziraat Yüksek Mühendisi

Yumurta tarih boyunca insanlar için önemli bir gıda kaynağı olmuş, her zaman büyük bir istekle karşılanmıştır. İhtiya ettiği besin maddeleri, bilhassa hayvansal proteince zengin olması, lezzeti, kolay hazırlı ve çok çeşitli istifade sahisi, yumurta üretimine ayrı bir hız kazandırmış ve günümüzde yumurta yetiştirciliği büyük endüstriler haline gelmiştir. Hemen hemen hiçbir gıda maddesi yalnız başına yumurta kadar besleyici değildir; özellikle A, D ve B gurubu vitaminlerce zengin olan yumurta, herkes için vazgeçilmez bir gıda kaynağı olmakta başka, ileri memleketlerde çeşitli sanayide ham maddeler olarak da geniş ölçüde kullanılmaktadır. Örnek olarak, deri, boyalı, vernik, tutkal, sabun ve şampuan imalatı gösterilebilir.

Yumurta; kabuk, kabuğun hemen altında oldukça kalın bir çifzar, yumurta ağı, yumurta sarısı zarı, yumurta sarısı ve tohumdan ibarettir. Yumurtanın görünen en belirgin kısımları, kabuk, yumurta sarısı ve beyazıdır. Bir yumurtanın genellikle % 57 sini beyaz, % 32 sini sarı ve % 11 ini de kabuk kısmı teşkil eder.

Son istatistiklere göre ülkemizde 28,5 milyon tavuk bulunmakta ve bunlardan yılda 1,5 milyar civarında yumurta elde olmaktadır. Yumurta istihsal miktarı bakımından Ege bölgesi başta gelmekte, onu Karadeniz ve Orta Kuzey bölgeleri takip etmektedir. Türkiye ve diğer ülkelerin insan başına yıllık yumurta tüketimi ise aşağıda gösterilmiştir.

Memleketler	Tüketilen yumurta adedi
Türkiye	34
Yunanistan	82
İsrail	234
Amerika	424

1940-44 yılları arasında 100 yumurta elde edebilmek için 28,5 kg yem sarfedilirken, teknolojik gelişmelerin tavukculuk alanında da uygulanması ile bugün, aynı miktar yumurta için ortalama 17,5 kg yem sarfedilmektedir.

Tavuk ürünlerinin en önemlidelerinden biri olan yumurtanın Türk Standardı, Ziraat Hazırlık Grubumuzca, ilgili resmi ve özel kuruluşların mütalâaları da alınmak suretiyle hazırlanmış ve son şekli verilen metin, Enstitümüz Teknik Kurulunun 15 Aralık 1971 günlü oturumunda kabul edilmiştir. TS 1068 numara ile yayılmanın yumurta (Eggs) standardının Milletlerarası sınıflandırma numarası UDK 637.4 olup, standard alana bölümde meydana gelmektedir.

— Önce, bu standardın tavuk yumurtalarının tarifine, sınıflandırma ve özelliklerine, numune alma ve muayenelerine, piyasaya arz şekli ile denetleme esaslarına dair olduğu belirtilmekte ve standard ile ilgili terimlerin tarifleri yapılmakta ve standardın başka yumurtalar ile, pişmiş dondurulmuş, toz sıvı veya albüm haline getirilmiş veya herhangi bir şekilde işlenmiş olan yumurtaları kapsamadığı ifade edilmektedir.

— Sınıflandırma ve Özellikler bölümünde ilk olarak yumurtalar, naturel, konserve ve sanayie mahsus olarak üç çeşide ve bu çeşitlerde kendi aralarında özelliklerine göre sınıflara ayrılmakta ve her sınıf için yumurtada bulunması gereklilikler sıralanmaktadır. Bu bölümde ayrıca iriliklerine göre yumurta boyları ve boy ve sınıf toleransları yer almaktadır.

— Standardın üçüncü bölümü olan Numune Alma ve Muayeneler maddesinde, Sınıfı, boyu ve ambalajları aynı olan bir defada mu-

yeneye sunulan yumurtalar bir parti sayılmakta ve partiden, her istifmasına tesadüf edecek şekilde 5 den az olmamak üzere % 5'e kadar gelişigüzel ambalajların numune olarak ayrılacağı ve her ambalajın çeşitli yerlerindeki sıralardan bir viyol alınarak, muayenelerin bunlar üzerinde yapılacağı açıklanmaktadır. Yumurtaların muayeneleri ile ilgili maddede Lamba muayenesi ve Haugh Units (birimi) metodu ile yoğunluk derecesinin tayinin de ne şekilde yapılacağı açıklanmaktadır.

— Piyasaya Arz bölümünde, yumurta ambalajlarının nitelikleri izah edildikten sonra ambalajların üzerinde bulunması gereklili olan işaret ve bilgiler izah edilmektedir.

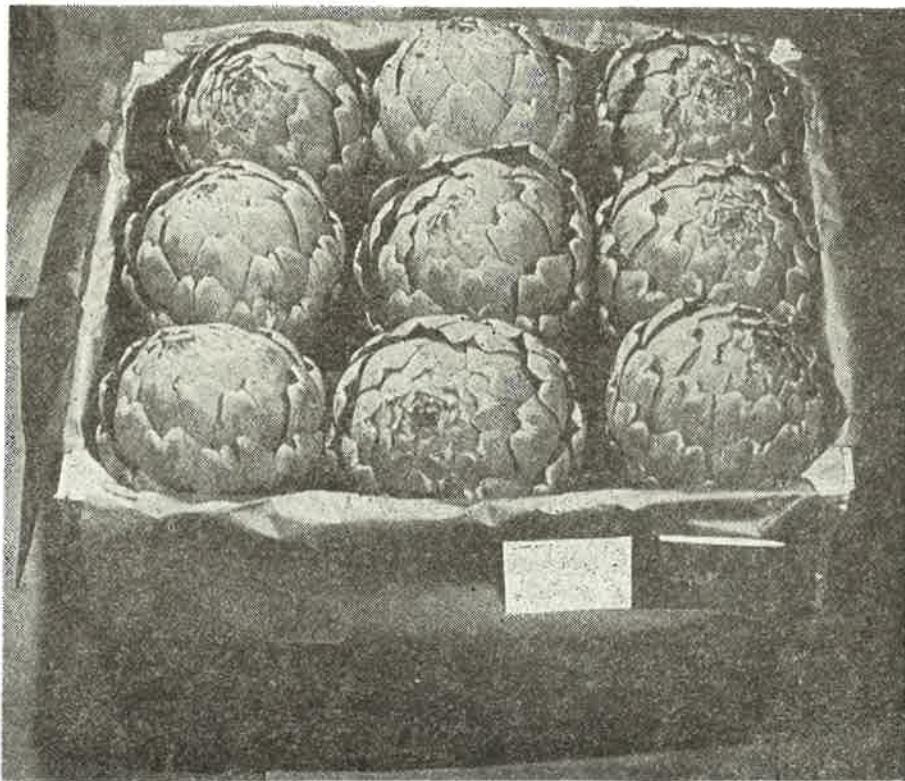
— Standardın dördüncü bölümünde yumurtaların uygun şekilde saklanması için gereklili olan Çeşitli Hükümler yer almaktadır.

— Standard, Türk Standardlarının Uygulanması Hakkında Tüzük hükümlerine göre yapılacak, denetleme sonucu işlemlerini izah eden maddelerle son bulmaktadır.

Çeşitli alanlarda kalkınma gayretleri içerisinde bulunan ülkemizde, bilhassa tarım sektöründe hissedilme bağılanan kalite mefhumu, iç ve dış pazarların zorlamaları ile karşılaşmakta ve yeni istikametler almaktadır. Bugün için «Günlük Taze Yumurta» ile bunun dışındaki yumurtalar arasındaki farkları standard ölçüler ile anlamak ve kalite karşılaştırması yapmak mümkün olmaktadır. Standard ve kaliteli yumurta yetiştirmede, yukarıdaki izahlarımıza ışığı altında, büyük yararlar sağlayacağına inandığımız «YUMURTA» standardının, Türk Standardları dizisine katılmasını memnunlukla karşılıyor ve memleketimize faydalı olmasını diliyoruz.

1. Sınıf Enginarlar

Extra Sınıf Enginarlar

ENGİNAR STANDARDI

İnsan sağlığı ve beslenmesinde önemli bir yeri olan sebzelerin, her geçen gün artan ihtiyacı karşılayacak miktar ve kalitede yetişтирilmemesi, bütün dünyada önemli bir konu olarak ele alınmıştır. Bu arada, bir yandan bütün yıl boyunca taze olarak yararlanılmak ve bir yandan da üstün nitelikli çeşitlerin yetişтирilmesine gayret edilmektedir. Bugün, modern sebzeciliğin uygulandığı birçok memlekette olduğu gibi, ülkemizde de pek çok sebzeyen standard vasıflarda yetişтирilmesine çalışılmaktadır.

Enginarın ana vatanı Akdeniz havzasıdır. Avrupa'da 15. yüzyıldan buyana yemeklik olarak kullanılmaktadır. İngiltere'ye 16., Amerika'ya ise 18. yüzyılda girmiştir. Bileşikgiller (Compositeae) familyasından, çiçek ve çiçek tablası yenilen ve uzun ömürlü bir bitki olan Enginar, her yıl yeni taze yapraklar ve çiçek sapları meydana getirir. İyi bakımlı bahçelerde 6-10 yıl ürün verir. Enginarın kökleri oldukça derine gider; işlenmiş ve besin maddelerince zengin topraklarda, ılık ve nemli iklimlerde iyi yetişir ve 60-200 cm kadar boylanır. Enginar toprağı çok yorucu bir sebze olduğundan fazla miktarda gübreye ihtiyaç gösterir. Her bitki, birisi ana gövde ucunda, diğer ikisi yan gövdelerin uçlarında meydana gelen, üç çiçek başı meydana getirir. Bunlardan, ortadakine «baş enginar», yanlardakilere ise «kol enginar» adı verilir.

Enginarın A, B1, B2, ve C vitaminlerince zenginliği yanında, bilhassa ihtiiva ettiği *Cynarin* maddesinden ötürü, karaciğer, safra kesesi, böbrek hastalıklarının tedavisinde, tipta yeri önemlidir. Bugün ülkemizin, Ege ve Marmara bölgeleri ile Güneyde Silifke ve Anamur illerinde yetişiriciliği hayatı ilerlemiş olan Enginarın, 1961-1964 yılları arasındaki, yetişirildi-

gi saha ve istihsal miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir :

Yıllar	Saha (hektar)	İstihsal (ton)
1961	621	4.870
1962	459	3.537
1963	531	7.164
1964	666	10.663

Birim sahanın daha fazla mahsul alabilmek için, her üründe olduğu gibi Enginar yetişiriciliğinde de, zamanında ve bilgili olarak hastalık ve zararlılarla mücadele etmek zorunludur. Kütleme, yaprak lekesi, kök çürüküğü en önemli Enginar hastalıkları, köstebek, Enginar kelebeği ve kurdu ile yaprak bitleri de en sık görülen zararlardır.

Enginarın Türk Standardı, bu sahanın pek çok standart hazırlımlı olan, TSE Ziraat Hazırlık Grubuna kurulan, «Taze Meyveler ve Sebzeler Teknik Komitesince» hazırlanmıştır. Teknik Kurulun 8 Mart 1972 tarihli toplantıda onaylanarak Türk standartları dizisine TS 1133 numara ile katılan ENGİNAR (Artichokes) standartı altı esas bölümden oluşmaktadır:

— Standardın başında, bu standartın enginarın tarifine, sınıflandırma ve özelliklerine, numune alma ve muayenelerine, piyasaya arz şekli ile denetleme esaslarına dair olduğu belirtildikten sonra, Enginarın *Cynara scolymus L.* türüne giren sebzelerin çiçek tablası kısmının ve standartın yalnızca tüketiciye taze olarak arzedilen Enginarları kapsadığı ifade edilmektedir.

— Sınıflandırma ve Özelikler maddesinde önce başlıca Enginar çeşitli sayılmakta ve daha sonra, Enginarların başlarının enlemesine en geniş kısmının çaplarına göre beş, boyaya ve özelliklerine göre de üç sınıfa ayrılmak üzere bildirilmekte ve her sınıfın özelikleri ile genel özellikler izah edilmektedir. Bu bö-

lümde ayrıca sınıf ve boy toleransları ile toleranslar toplamı da yer almaktadır.

— Standardın üçüncü bölümü, Piyasaya Arz maddesine ayrılmıştır. Burada bir örneklikten sonra Enginarların hangi niteliklere haiz ambalajlar içerisinde ve ne şekilde piyasaya arz edileceği izah edilmiş ve daha sonra ambalajlarda bulunması gereken işaret ve bilgilere yer verilmiştir.

— Numune Alma ve Muayeneler maddesi, parti tarifi ile başlamaktadır; çeşidi, sınıfı, boyu ve ambalajları aynı olan ve bir defa da muayeneye sunulan enginarlar bir parti sayılmaktadır. Muayeneler için partiden 2 ambalajlardan az olmamak üzere % 1 oranında gelişigüzel ambalajların ayrılacağı ve muayenelerin bu ambalajlardaki enginarlar üzerinde yapılacağı belirtilmektedir.

— Çeşitli Hükümler maddesinde, Enginarların ve içinde enginar bulunan ambalajların işlenmeden önce ve sonra fena koku yayan veya kirletici etkisi olan maddelelerle bir arada bulundurulmaması ve enginar ambalajlarının yağmur ve güneş altında bırakılmaması tavsiye olunmaktadır.

— Standard, Türk Standardlarının Uygulanması Hakkında Tüzük Hükümlerine göre vavılacak işlemleri açıklayan maddelerle son bulmakta ve bu arada, malın standarda uygun çıkması halinde adı geçen tüzük gereğince ihracatçıya verilecek olan denetleme belgesinin geçerlik süresinin de 3 gün olduğu belirtilmektedir.

Kalkınmada önemi artık tartışma konusu olmaktan çıkan, standartlarımız arasına, ziraat dalında, bir yenisinin daha katılması sevinçle karşılıyor, ülkemiz ve tariumuz için hazırlı ve faydalı olmasına diliyoruz.

A.T.

TÜRK STANDARTLARINA UYGUN KALİTE GARANTİSİ

kablo taleplerinizde güven kaynağı

YILMAZ KABLO

DEĞİŞİK TİP VE KESİTLERDE

- YERALTI KABLOLARI
- TESİSAT KABLOLARI
- TELEFON KABLOLARI

AJANSTEK

Merkez : Okçumusa Cad. 70 - Karaköy - IST. - Telf.: 44 24 52 - 49 35 35
Fabrika : Topkapı, Maltepe Cad. 10/3 - IST. - Telf.: 21 76 22

YILMAZ KABLO

Ajanstek — 72/237 150)

TSE Markası Üzerine

Muzaffer UYGUNER

Geçenlerde, bir arkadaşımız, TSE markasının alınması için bir firmanın kendi aracılığını rica ettiğini söylemiştir. Bu sözün altında geniş bir anlam yatomaktadır. Demek oluyorki, TSE markası olumlu bir etkileme yapmıştır, üreticiler arasında. Bu durum sevinilecek bir saptama olarak değerlendirilmek gereklidir. TSE Markasını taşıyan malların hiç olmazsa resmi kurumlar tarafından tercih edilmesi, ayrıca deneylerden geçilmeden satın almalarda bu gibi mallara öncelik verilmesi çok olumlu bir gelişmedir. Yakın günlerde, TSE markasının bu görevselliliğinin daha geniş tüketici kütlesi tarafından da böylece değerlendirilip benimseneceği umulur. Gerçi birçok Batı Ülkesinde, malların üzerine konulan TSE markası gibi onay markaları (certification marks) ya da standardlara uygunluk markaları geniş tüketici kütlesi tarafından yıllardır tanınmakta ve benimsemış bulunmaktadır. Öte yandan label uygulaması da buna paralel olarak düşünülmelidir.

Bilindiği üzere devlet tarafından zorunlu kılınmayan ve böylece devletçe denetlenmeyen standard konusu malların standardlara uygun olup olmadığını belirtmek için bazı yöntemler kullanılmakta ve bu yöntemlerle tüketicilere malların seçiminde yol göstericilik yapılmaktadır. Bu yöntemler, bugün üçtür :

- 1 — Etiketleme;
- 2 — Standardlara uygunluk markaları kullanma;
- 3 — Karşılaştırmalı deneyler yapma ve bunların sonuçlarını duyma.

Çok gelişmiş ülkelerde bu yöntemlerin her üçünü uyguladığını görmekteyiz. Gelişmekte olan ülkelerde ise bu yöntemlerden ya biri uygulanabilemeye ya da hiçbir uygulama yapılmamaktadır. Ülkemizde, TSE kurulduktan sonra bu yolla bazı adımlar atılması uygun bulunmuş ve TSE tarafından uygunlanmak üzere TSE Markası kullanılması için bir düzenleme yapı-

mış. Bu düzenleme sonucu bir çok firma ile sözleşmeler yapılmış ve yapılmaktadır.

Şunu hemen belirtelim ki, bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de bu uygulama sanıldığı kadar yeni değildir. Yüzüllarca önce, hattâ Milattan önceki yüzyıllarda gelişen Hitit, Sümer ve Mısır uygarlıklarında dönemlerinde pazara sunulan ilksel mamullerle bazı tarmi ürünleri üzerine devlete bir damga vurulduğu bilinmektedir. Bir bedel karşılığı vurulan bu damgalar, bir yandan devletin denetimi göstermekte ve tüketicilere güvenlik vermekte; öte yandan ise devlete bir gelir sağlamaktadır. Daha sonraki yüzyıllarda da aynı uygulamanın sürüp gittiğini görmekteyiz. Selçuk İmparatorluğu'nda olduğu gibi Karamanoğulları Devletinde ve Osmanlılarda bu uygulama yapılmıştır. «Balkapanı», «Unkaparı» gibi adlar altında kurulup çalışan kurumlar hem gelir hem de garanti görevi bulunan damganın uygulandığı merkezlerdi. Daha sonraki yıllarda «damga emin»leri eliyle yürütülen damgalama karşılığında bir «damga resmi» alınmaktadır. «Damga resmi» bugünde, asıl görevinden ve özellikle güvenlik verici görevinden uzaklaşmış olarak sürüp gitmektedir.

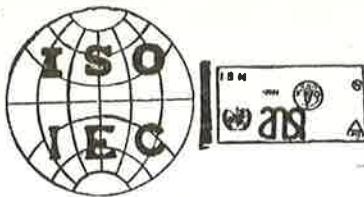
Batılı bir çok ülkenin tarihinde aynı gelişme görülmektedir. Fakat, son yıllarda uygulamalar, tarih içindeki değişik yöntemler uygulanması nedeniyle farklılık ve çeşitlilik göstermektedir. Bu durumu gören ISO Yöneticileri, bütün dünyadaki uygulamayı bu çeşitlilikten kurtarmak, standard bir yönteme yönlentmek amacıyla, 1970 Ankara toplantıları sırasında, CERTICO kısa adı ile tanınan bir komite kurmuşlardır. 1971 ve 1972 yıllarında toplanan bu komitenin bazı olumlu sonuçlara varlığını burada belirtmek isteriz. Dergide yayımlanan bazı yazı ve haberler de burada anımsanmalıdır.

ISO, bu arada bu konuya dikenleyen bazı çalışmalar da yapmış olup bunlardan bazıları dilimizde de çevrilmiş ve Türk Standardı

olarak, yürürlüğe konulmuştur. Fakat, TSE'nin bu yoldaki asıl çalışmaları «TSE Alâmeti Farikasının Kullanılması Hakkında Talimat» da yoğunlaştırılmıştır. Bugün, ülkemizdeki uygulama mal ve firma bakımından oldukça sınırlıdır. Bunun en önemli nedeni, TSE'nin biraz çekingen davranışıdır. Çünkü, gerek madde ve gerekse firma sayısı arttıkça TSE'nin de buna koşut olarak örgütlenmesi; gerek laboratuvar olanaklarını ve gerekse denetçi sayısını artırması gereklidir. Bu iki husus da hemen yapılabilecek, çözümlenebilecek konu değildir. Özellikle yetişkin ve denetleme görevini bir çıkar yoluna feda etmeyecek personel bulunması üzerinde durulacak çok önemli bir sorundur. Bu konuda bir çıkar karşılığı görevin kötüye kullanılması bütün dizgenin bir anda çökmesi demek olur. TSE Markası bulunan bir mali «inanarak alan, güvenerek kullanan» tüketici kütlesinin güveni sarsılırsa bütün çabalar boş gider elbette. İşte, bu durumu bilen TSE yöneticileri sözleşme yapmakta temkinli ve biraz da müstağni davranışlardır. Büyüük bir davanın olumlu ya da olumsuz sonuçlanması elbette bu uygulamalara bağlıdır. Uygulamadaki bir tökezleme, bir aksama sonuç bakımından olumsuz olur elbette. Bu sonucun olumsuz olmasına üretici, tüketici ve TSE üylüsü bakımından istenilen, beklenen bir uygulamadır. TSE yöneticilerinin müstağni davranışlarının bazı firmaları endişeye ve yakınlama götürdüğünü biliyoruz. Fakat, bu tutumun, onların da lehine olduğunu belirtmekte yarar görmekteyiz. TSE yöneticilerinin bu tutum ve davranışları karşısında yakınmaktan çok sevinmek gerektiği kanısındayız. Marka istekleri bir yandan elbette sevdiricidir. Amma bir de düşündürücü yönü olduğunu umutlamamalıyız.

Yukarıda belirtilen güçlükler yenilebildiği takdirde uygulama alanının çok genişleyeceği inancındayız. Bu genişlemenin sağlam temellere dayalı olarak yapılacak yolunda güven ve inancımız bizi umutlu ve mutlu kılmaktadır.

Standard Dünyasından Haberler

Cenevre'de EFTA binasında yapılan 1972 ISO Konseyinin genel görünüşü.

ISO GENEL KURULU WASHINGTON'DA 1973 EYLÜLÜNDE TOPLANACAK

ISO Konseyi dört günlük çakışmadan sonra 21 Eylül Perşembe günü dağıldı.

Eylül ayının 18. nci Pazartesi günü Cenevre'de EFTA binasının başlayan toplantıda 52 yeni konsey toplantı salonunda sabah 9.30 da kararı alındı ve 1973 de yapılacak Başkan Dr. F. LaQue'nin açışı ile Genel Kurul hakkında prensipler

ISO Başkan Vekilliğine Dr. N. Ludwig Seçildi

görüşüldü. STACO Başkanı ayrıldı, yerine vekâleten Mr. Van Zwieten getirildi.

Başkanın sağında eski Başkan Faruk Sünter, solunda Genel Sekreter Olle Sturen yer almış bulunuyordu. On üç memleketten otuz beş üyenin yer aldığı Konseyde İran - hainedense - yoktu. Başkan Vekili R. Sayegân da gelmemiştir.

Buna karşılık Sovyet Rusya, Avustralya, Hindistan ve Norveç ikişer; İngiltere ve Japonya üçer; Almanya ve Amerika dörder temsilci göndermişlerdi. Fransa'dan Mr. Frontard ile Mr. Clerc bütün toplantıları izlediler. Mr. Durant yalnız ikinci gün geldi ve akşam döndü. İtalya, Romanya Genel Müdürleri Mr. Zamboni ve Mr. Tuzu da katılmışlardı.

İsveç'ten Mr. Ollner ile Hollanda'dan Mr. Van Zwieten de İcra

Konsey Başkanlık Divanı : (soldan sağa) F. A. Sünter, LaQue, Sturen, Middleton, B. Frey (Sunter'in arkasında Marechal görülmektedir.)

Komitesi üyesi olduklarıdan toplantıları izlediler.

Önemli kararlar şunlardır :

- Başkan Vekili Sayegân'ın üç yıllık süresi Ocak 1973 başında sona ereceğinden bu makama seçim yapıldı. Başka aday yoktu. Batı Almanya Genel Müdürü Dr. N. Ludwig oybirliği ile alkışlar arasında seçildi.
- 1973 yılının bütçesi kabul edildi ve 1974 aidatlar biriminin 9500 İsviçre Frangına çıkarılması karaşlaştırdı.
- Uluslararası standard örgütleri ile işbirliğinin artırılmasına Genel Sekreter memur edildi ve prensipler saptandı.
- STACO Komitesi Başkanlığından ayrılan Mr. Sanders'in yerine vekâleten Mr. Van Zwiezen'in bakması karara bağlandı.
- CERTICO'nun çalışmaları takdir olunmakla beraber, daha hızlı bir çalışma ile işlerin sonuçlandırılması istendi. GATT'da yapılan benzer çalışmalardan önce CERTICO'nun sonucu almasının dünya ticareti ve standartizasyon çevrelerinin faydalasına olacağı belirtildi.
- Uluslararası standardların kabulü için oy verme süresinin dört aydan altı aya çıkarılması için yönetmeliğin 12.1'inci madde-sinin değiştirilmesi yolunda işlem yapılması kararlaştırıldı.
- Konsey, PLACO'nun önerilerini benimseyerek altı teknik komitenin (ISO/TC 97, 132, 144, 146, 147, 152) çalışma alanlarında değişiklik yaptı ve son şekillerini kabul etti. ISO/TC 141 ise lâgvini ve bu konuda ISO/TC 23 ün çalışmasına karar verdi. Bu çalışmalar yapılrken «kullanma» ve «emniyet» e öncelik verilecektir.
- ISO'nun standartizasyonu tanıtmak amacıyla bir sinema filmi yaptırması kabul edildi ve bunun daha çok gelişmekte olan memleketler yararına göre hazırlanması istendi.
- ETHIOPIA (Habesistan) Standardlar Enstitüsü, 1973 Ocak ayından geçerli olmak üzere asıl üyeliği kabul edildi. Bu güne kadar bu Enstitü muhabir üye idi.

İSVEÇ STANDARDLARI ENSTİTÜŞÜ (SIS) 50. YILINI KUTLADI

İsveç Standardları Enstitüsü, 25-27 Eylül 1972 tarihlerinde 3 gün süren toplantı ve törenlerle 50 kuruluş yıldönümünü kutlamıştır.

Kutlama programına, 18 ülkeden 100'ü aşkın yabancı konuklar da katılmıştır. Türk Standardları Enstitüsü'nü Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Tarık G. Somer'in temsil ettiği törenler 25 Eylül günü SIS Başkanı Ake Vrithem'in yaptığı açıs konusması ile başlamıştır. Coğunuğu yabancı olmak üzere 200 kişinin katıldığı ilk gün toplantıda «Millî Standardizasyon Kurumlarının Organizasyonu, Yönetimi ve Finansmanı» konusu ele alınmış; bu arada İsveçli uzmanlar tarafından SIS'in kuruluşu ve çalışmaları hakkında da geniş bilgi verilmiştir. Bu tartışmalarda ISO Başkanı Dr. F. L. LaQue de yer almıştır. Toplantı sonunda SIS tesisi de gezilmiştir.

İkinci gün düzenlenen törende, diğer millî standard kurumları ve ilgili kuruluşlar tarafından, SIS'e 50. yıldönümü dolayısıyle çeşitli hediyeler sunulmuştur. Türk Standardları Enstitüsü tarafından, Ankara Olgunlaşma Enstitüsü'ne özel olarak hazırlatılan ve kapakında altın sırmalı İslî Türk motifleri, SIS'e altı 50 yıldönümü amblemi ve TSE Markası bulunan şeref defteri, Prof. Dr. Tarık G. Somer tarafından hediye edilmiştir.

Programın üçüncü ve son gününde, «Standardizasyonun Millî Endüstriye ve Beşeri Endüstri Dallarına Katkısı» konulu bir açık oturum yapılmıştır. Çeşitli standard enstitülerine mensup yetkililerin katıldığı bu açık oturumda, bu konuda yapılmış etüdler açıklanmış ve davetiler tarafından iltihap ile izlenmiştir. Bu arada, standartizasyon maliyetleri % 25'e kadar düşürdüğү, yapılan hesaplamaların sonucu olarak belirtilmiştir.

TSE Başkanı Prof. Dr. Tarık G. Somer, memlekete dönüş yolunda Hollanda, Danimarka ve Almanya Standard Enstitülerinde de incelemelerde bulunmuştur. Prof. Dr. Somer'in verdiği bilgilere göre, Hollanda Standardlar Enstitüsü, ülke içinde bütün endüstri kolları ile yakın bir işbirliği kurmuş; bu arada uluslararası standardların uygulanmasında da çok başarılı olmuştur. Özellikle Philips firması, standartizasyona, kuruluşu içinde çok geniş yer vermiştir.

Dünya çapında bir sanayi kuruluşu olan Philips, özellikle uluslararası standartları uygulamak suretiyle büyük tasarıflar sağlamaktadır.

Danimarka'da, Millî Standard Kurumu, daha çok Hükümet desteği ile faaliyet göstermektedir. Bununla beraber, Enstitü'nün Üniversiteler, bilimsel kuruluşlar ve endüstri ile yaptığı işbirliği de örnek teşkil edecek düzeydedir. Danimarka'da da, Hollanda'da olduğu gibi, uluslararası standartlar tercüme edilmiş endüstrinin istifadesine sunulmaktadır.

Batı Almanya'da DNA'nın çok yoğun olan standartizasyon faaliyetlerinin başlıca destekini endüstri teşkil etmektedir. DNA'nın, endüstri kuruluşlarından meydana gelen 10,000'in üzerinde üyesi vardır.

DNA yetkilileri, Türk Standardları Enstitüsü ile işbirliğini daha da geliştirmek istediklerini ve bu konuda her türlü yardımcı hazırlıklarını belirtmişlerdir.

Yeni ISO Başkan Vekili
Nikolaus LUDWIG

Batı Almanya Standardlar Enstitüsü (Deutscher Normenausschuß - DNA) Direktörü Nikolaus Ludwig, Uluslararası Standardizasyon Teskilatı (ISO) nin geçtiğimiz ay içinde yapılan Konsey toplantılarında, Teşkilatın Başkan Vekilliğine seçilmiştir. 3 yıl sürecek olan yeni görevine 1 Aralık 1972 de başlayacağı bildirilen N. Ludwig, 60 yaşındadır ve 1964 yılından beri DNA'nın Direktörlüğünü yapmaktadır.

Makina mühendisi olan, özellikle malzeme muayeneleri konusunda ihtisas sahibi bulunan, N. Ludwig, DNA Müdürlüğüne getirilmeden önce, Berlin'deki Bundesanstalt für Materialprüfung (BAM) Malzeme, Mekanik Teknolojisi Departmanının başında bulunuyordu.

Uluslararası standartizasyon alanında geniş bilgi ve tecrübesi olan N. Ludwig, ISO'nun uzun vadeli Plânlama Komitesi (LORCO) nin Başkanlığını yapmakta, İcra Komitesi (EXCO) üyesi bulunmaktadır. 1967-71 yılları arasında da Plânlama Komitesinin (PLACO) Başkanlığını yapmıştır. 10 yıldan beri de DNA'yı ISO Konseyinde temsil etmektedir. Yeni ISO Başkan Vekili, Teşkilatın üç resmi dilî olan İngilizce, Fransızca ve Rusçayı bilmektedir. Pek çok sayıda teknik yayını vardır ve malzeme muayeneleri konusunda bir de el kitabı自己の yazarıdır.

TSE garantisi ile

**güvenebile.
ceqiniz**

kablo

an-ka

an-ka

SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

OKÇUMUSA CAD.

BANKALAR SARAYI

KARAKÖY

TEL : 44 73 07 - 49 01 37

**kauçuk ve pvc izolasyonlu
yeraltı, yerüstü, enerji,
tesisat ve gemi kablo-
ları ile,
her nevi kablolar ...**

Avrupa Standardizasyon Komitesi : CEN

Petrick YOUNG
CEN Genel Sekreteri

Avrupa Standardizasyon Komitesi (CEN), 22 ve 23 Mart 1961 tarihlerinde, Paris'te düzenlenen ilk toplantı ile resmen kurulmuş ve faaliyete geçmiştir. Bu ilk toplantıya, o zamanlar Fransız Standardlar Birliği (AFNOR) nin Genel Müdürlüğü yapmakta olan Jean Birlé başkanlık etmiştir.

CEN'in doğusu, aslında bu tarihten de öncelere inmektedir. Marshall Plani döneminde OECD (o sırada adı OEEC idi) tarafından, standardizasyon yoluyla produktiviteyi geliştirme amacıyla kurulmuş bulunan bir danışma grubu (AGIPS), Batı Avrupa ülkelerinin millî standard kurumları yöneticilerinden meydana gelmekte ve standardizasyonun, bölgenin ekonomik kalkınmasında oynayacağı önemli role dikkatleri çekmektedir.

Danışma grubu, bir standard hazırlama ve mevcut standardları birleştirme programı hazırladı. Bu program, daha çok hükümetlerin özel ilgilerini çeken alanları kapsamaktaydı. AGIPS'in başlıca çalışma prensiplerinden birisi de, standardizasyon konusundaki teknik faaliyetleri millî standard kurumlarına ve ISO'ya bırakmak ve mürekker çalışmaya yol açacak yeni teknik grupların kurulmasını önlemekti.

Birkaç yıl sonra Batı Avrupa, Roma Anlaşması ile kendini iki ayrı ekonomik grup içinde bulunca, CEN, aynı millî standard kurumlarının temsilcisi olarak, iki grup arasındaki standardizasyon alanında ortaya çıkabilecek aykırılıkları önlemek amacıyla kurulmuş oldu. Ortak Pazar (AET) ve EFTA ülkeleri arasında, ortak standardlar yoluyla ticareti kolaylaştırmak üzere kurulan CEN'in çalışmalarında, varsa ISO Rekomandasyonları esas alındı. AET ve EFTA ülkelerinin, ISO Rekomandasyonları ile karşılaşamayan özel standard ihtiyaçları da, CEN tarafından önemle ele alındı.

Doğuşu yukarıda kısaca özetlenen CEN, bugün de açıkladığımız

prensiplerle çalışmalarına devam etmektedir.

CEN'in Kuruluş Yapısı :

Kısa adı ile CEN olarak anılan Avrupa Standardizasyon Komitesi kâr amacı gütmeyen bir kuruluştur. Avrupa Topluluklarına (EC) ve EFTA'ya bağlı bütün ülkeler CEN'in üyeleriidir. Her ülkenin bir üyelik hakkı vardır.

Amaçları :

CEN'in amacı, statüsünde belirtilen şekilde, üyeleri arasındaki ticareti ve hizmet mübadelesini geliştirmektir. Bu ana amaç içerisinde varılması gereken çeşitli hedefler vardır. Çalışmalarda birinci derecede öncelik, Avrupa'daki hükümetler-arası kuruluşlar tarafından ele alınması teklif edilen konulara veya mevzuatın gerektirdiği sorunlara verilmektedir. Gerçekten, 1970'den beri CEN, bu hedeflere paralel olarak kendi fonksiyonuna sahip çıkmış ve «Avrupa Standardları» adı verilen CEN standartlarını yayılmasına başlamıştır. Bu standartlar, CEN üyeleri tarafından avnен ve kendi millî standardları olarak kabul edilmekte ve yürürlüğe konmaktadır. Hükümetler arası kuruluşlar da Avrupa Standardlarına, kendi mevzuatlarda atıflar yaparak büyük avantaj elde etmektedirler. (reference to standards)

Bu önemli önceliğin dışında CEN, CENCER uygulamasının gerektirdiği Avrupa standartlarını da hazırlamaktadır. CENCER, bazı mamullerin Avrupa standartlarına uygunluğunu belirten markalama sistemine verilen addır ve bu sisteme CEN tarafından geliştirilmektedir. Bunun dışında, henüz standartları tamamlanmamış kuruluşlarda, mevcut birbirinden farklı uluslararası standartların uygulanabilmesini sağlamak ve aynı konuda CEN üyelerinin millî standartlarını ahenkeştirmek amacıyla «birleştirme raporları (unification reports)» da yayımlanmaktadır.

1970'ten önce, CEN'in çalışmalarının tümünü bu şekilde birlestirme dökümanları teşkil etmekte idi. Bu dökümanlardan 100 kadarı bugün de bulunmakla beraber, artık bu tarz çalışmalar CEN'in programına dahil değildir. Diğer taraftan, yukarıda açıklanan amaçlarla, seyrek de olsa bu tip dökümanların hazırlanması bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.

CEN'in üzerinde çalıştığı konular çok çeşitlidir ve geniş bir alanı kapsamaktadır. Daha önce de belirtildiği gibi elektroteknik ile ilgili konular CENELEC (Avrupa Elektrik Standardları Koordinasyon Komitesi) in sorumluluğu altında bulunmaktadır.

CEN'in Organları :

CEN'in organlarını şu şekilde sıralayabiliriz.

— İcra Komitesi : Üye ülkelerin delegasyonlarından meydana gelir. Genellikle yılda iki defa toplanan İcra Komitesi'nin bir başkanı ve bir de başkan vekili vardır. CEN'in statüsüne göre en yüksek karar organıdır.

— Uluslararası Merkezi Sekreterya : Paris La Défense'da bulunan Sekreterya'nın gelirlerini üye ödülleri teşkil eder. Genel Sekreter'in yönetiminde olan Merkezi Sekreterya, İcra Komitesi'ne karşı sorumludur.

— Çalışma Grupları : Her grup, kendi sekreteryasına sahiptir ve iş programına göre çalışmalarını yürütür.

— Danışma Grupları veya Komiteleri : Özel bazi amaçlar için kurulurlar.

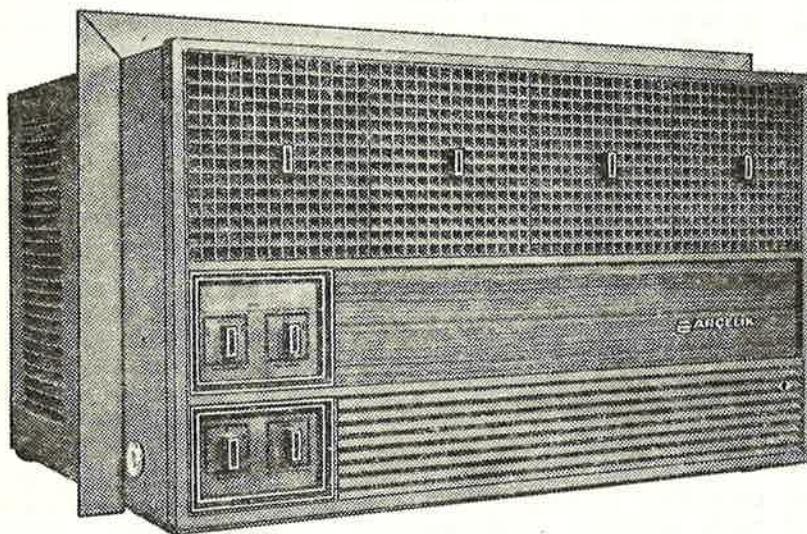
Resmi Diller :

CEN'in resmi dilleri, İngilizce, Fransızca ve Almanca'dır. Bu nedenle her Avrupa Standardı bu üç dilde de ayrı ayrı yayımlanır. Bu yayınların üç versiyonu da CEN

(*) Bu yazı «BSI News» Dergisinin 1972 Haziran Sayısından alınmıştır.

sıcaktan bunalmadan yaşayın...

**EVLER, BÜROLAR, OTELLER, HASTANELER,
OKULLAR, MAĞAZALAR, GAZİNOLAR
VE BENZERİ YERLER İÇİN
GEREKLİ HAVA SOĞUTUCU HİZMETİNİZDE!**

ARÇELİK KLİMA CİHAZI

- İçerdeki sıcak havayı istenilen derecede otomatik olarak soğutur
- Odadaki nem fazmasını alarak insanın bunalmasını öner, gevkle çalışmasını ve serinleyerek rahat etmesini sağlar
- Sürekli olarak odanın havasını tazeler
- Cam açmaya ihtiyaç olmadığından daha sakin ve daha temiz bir yaşama ortamı sağlar
- Güzel görünüşü ile odanın dekorunu tamamlar

MONTAJ,
SERVİS
TEŞKİLATIMIZ
TARAFINDAN
PARASIZ
YAPILIR

ARÇELİK
klima cihazı

SERİN HAVA... TEMİZ HAVA

Genel Satıcıları: BEKO TİCARET A.Ş., Tel.: 49 00 39 - BURLA BİRADERLER ve Şs., Tel.: 45 52 00

tarafından aynı değerde kabul edilir.

Çalışma Üsülleri :

Teknik çalışmalar normal olarak belirli amaçlarla kurulmuş çalışma grupları tarafından yürütülür. Her grubun yönetimi ve sekreterlik hizmetleri CEN tarafından üye ülkelerden birine verilir. 1961'den bu yana 100 grup kurulmuştur ve bunlardan 50 tanesi halen çalışmaktadır.

Avrupa Standardları :

Avrupa standardları, ihtiyacı karşılayan mevcut standardlardan yararlanılarak hazırlanabileceği gibi, istenen standardların bulunması halinde (örneğin o konuda ISO standartı yoksa) CEN tarafından orijinal olarak da değiştirilebilir.

Her Avrupa Standardı şu formarda yayımlanır :

— **İcra Komitesi**, standardların iç resmi dilde basılmış olan tasarılarını ayrı ayrı inceler ve kabul eder. Bu orijinal metinlere göre ve Merkezi Sekreterya tarafından başlık sayfası da eklendikten sonra standardlar basılır. Üç dildeki orijinal metinler Merkezi Sekreterya'da saklanır.

— CEN üyeleri tarafından millî standardlar olarak yayımlanmaları halinde, orijinal metnin tamamı eksiksiz olarak alınır ve resmi dillerden biri, ya da bunun eksiksiz çevirisi kullanılır. Başlık sayfası değiştirilebilir ve istenirse uygulamaya ilişkin bazı bilgiler ve ekler de ilâve edilebilir. Bu takdirde ekler standardın bir parçası olarak sayılmaz Aksi halde, ticarette engelleri kaldırmak amacıyla yayınlanan bir Avrupa standartı, bir ülkenin millî ihtiyaçlarının gerektirdiği ekler yüzünden yeni bazı engeller doğurabilir.

Avrupa Standardları Nasıl Kabul Edilir?

Bir Avrupa Standardının kabulü için olumlu oyların en az olumsuz oyların iki katı kadar olması gerekir. İkinci bir şart da, kabul oylarının dörtten az olmamasıdır. Diğer taraftan, standardın konusu olan malin CEN içinde 2/3'ünün üreticisi veya tüketici durumundaki en az iki ülke olumsuz oy kullandığı takdirde de o standard kabul edilemez.

Avrupa Standardına kabul oyu vermiş olmak, bunun geciktirilmeden millî standard olarak da yayınlanması veya bu standardla çelişkili bir millî standard yayım-

lanmaması kabul etmek demektir. Karşı oy kullanan bir CEN üyesi, ilgili Avrupa Standardını benimsemek zorunda olmadığı gibi, kendi standardlarını da istediği şekilde hazırlamak serbestliğine sahiptir.

İcra Komitesi, CEN standardlarına uydurulması için gerekli ekleri yayımlamaktan ve revizyonları yapmaktan sorumludur.

Avrupa Standardlarının Fonksiyonu :

Avrupa Standardlarının, uluslararası standardlardan (dünya veya bölgesel) ve millî standardlardan farklarını ivice ortaya koymak için bu fonksiyonu açıklamak gerekmektedir.

Uluslararası Standardlar; nitelikleri ve konuları itibariyle dünya çapında geçerli kurallar olarak tanımlanabilir. Uluslararası standardları iki gruba ayıralımız :

1 — Kesin ve tam standardlar ki, bunlar millî standardlar olarak da kullanılabilirler (örneğin, ISO tarafından standardlaştırılmış bulunan ölçü birimleri, çeşitli test metodları veya kimyasal analiz metodları);

2 — Genel nitelikte ve konunun ayrıntılarına girmeyen; kesin hükümler ifade etmeyen standardlar. Bunlar, daha çok millî standardların ayrıntılarındaki aykırılıkları gidermek ve ahengi sağlamak amacıyla güderler. Bu tip standardlara örnek olarak mamûl spesifikasyonları gösterilebilir. Bilindiği gibi gelişmiş ülkelerde gelişmekte olan ülkelerde üretim şartları ve mamullerin kullanma yerleri birbirinden farklıdır. İklim, nüfus sıklığı, mevzuat, sendikalaşma, gümüşler, ölçü birimleri, finans metodları gibi konulardaki farklılıklar da millî standardların uyumsuzluğuna yol açmaktadır.

Bu tip standardların konu olarak ele aldığı mamuller arasında büro malzemeleri, plastik borular, demiryolu haraketli malzemeleri duvar ve döşeme kaplamaları, bazı gıda maddeleri örnek olarak sayılabilir.

Bölgesel Standardlar da uluslararası nitelikte olmakla beraber, daha dar sınırlar içinde geçerlidir. Birbirinden farklı coğrafi bölgelerin standardlarında koordinasyonu sağlamak ve bunların arasındaki farkları asgariye indirmek normal olarak ISO ve IEC'nin görevidir.

Millî Standardlar bir ülkenin normal ihtiyaçlarını karşılamak

amacını güderler. Bu standardlar, yalnız ait oldukları ülkelerin orijinal durumunu yansıtabilecekleri gibi, uluslararası ya da bölgesel standardların birer adaptasyonu da olabilirler.

Millî standardlar, tedarik ve satış mukaveleleri, kalite sınıfları ve iş standardları yönünden yukarıda açıklanan 2. katgori uluslararası standardlardan çok farklıdır ve ait oldukları ülkenin özelliklerini yansıtırlar.

Avrupa Standardları bu sınıflama da esas itibariyle millî standardlar grubu içinde düşünülebilir. Zira bu standardlar, ayı kesin hedefe yönelik bir grup ülke tarafından kabul edilmektedir. Bu açıdan bakıldığına her Avrupa Standardının iki yönlü fonksiyonu vardır: Avrupa Standardı, CEN üyelerinin millî standartı olarak hizmet gördüğü gibi, tipki B. Amerika, Sovyetler Birliği ve Hindistan'da olduğu gibi federatif bir bütünü ortak standartı görevini de yapar.

Avrupa Standardlarının Oluş Nedesi :

Bu konu şu şekilde özetlenebilir :

Standardizasyon yönünden Avrupa standardları, ilgili ülkelerin ortak standardlarından meydana gelez bir seri teşkil eder. Bu standardlar, bir sınır içinde geçerli olacaklarından kısa zaman içinde ve asgarî çaba ile hazırlanabilirler. Gerçekten, CEN çalışma grupları diğer dünya ölçüsündeki teknik komitelerle karşılaşıldığında, gerek tiye adedinin çok az olması; gerekse ülkelerin birbirlerine yakınlığı sebebiyle toplantılar için zaman kaybının ve masrafların önlenmesi, büyük kolaylıklar sağlamaaktadır. CEN çalışma gruplarının diğer bir avantajı da Avrupa çapında standardizasyon alanında tecrübe endüstri kuruluşlarının bu tecrübe üzerinden kolayca yararlanabilmeleridir.

Ekonominik Açıdan Avrupa standardları tam bir değişebilirlik (interchangeability) sağlamak suretiyle, CEN üyeleri tarafından üretimi ve ticareti büyük ölçüde kolaylaştırırlar.

Mevzuat yönünden Avrupa standardları, Avrupa'daki hükümetlerarası kuruluşlara hazırladıkları mevzuatta «Standardlara Atif» imkânları vermektedir. Örneğin Brüksel'deki Ortak Pazar, Avrupa Ekonomik Komisyonu, EFTA gibi (Devamı 28. sayfada)

Memleketimizde takım sanayinin rakipsiz öndert

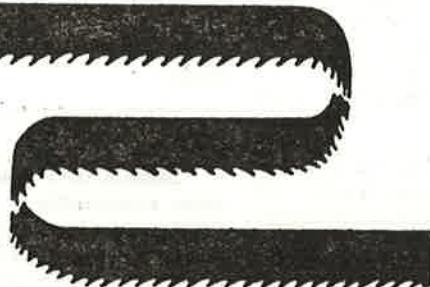
MAKİNA-TAKIM ENDÜSTRİSİ A.Ş. yurt ihtiyacının tamamına cevap verebilecek kapasitededir

Şirketimiz, şerit testere mevzuunda
dünyanın en şöhretli dört markasını istifadenize arzeder:

UDDEHOLM SANDVIK
(İsviç)

- şerit
testereeler

- makina
testere ağızları

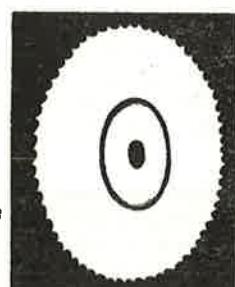
MARTİN MILLER

- çift ve Tek-Kartal
(Avustralya)

MERKUR
(Avustralya)

- şerit
testereeler

- tek kartal
- çift kartal
- merkur
- marangoz el
testeresi ve
pala testereeler
- katrak, kütük ve
daire testereeler
- kepenk yayları

ayrica

MTE MARANGOZ MAKİNA MATKAP UÇLARI

- MAKİNE TESTERESİ

MTE •

Sandvik ve
Special German HSS
kalitesinde
MAKİNA TESTERELERİ

ve

- Karbon çeliği
- Kromlu çelik
- Krom-Volfram çeliği
- HSS-Yüksek vasıflı
hız çeliğinden demir
el testereleri

- EL TESTERESİ

MTE •

Mamullerimizin bütün ebat ve hatvelerdeki çeşitleri derhal ve kısa vadeli olarak testime amadedir
DİKKAT: Makina-Takım Endüstrisi mamulleri Türk Standardları Enstitüsü normlarına göre imal
edilmekte ve T. M. M. O. B. Makina Mühendisleri Odasının kalite belgesini taizdir

Acentesi:

Metal Ticaret T. A.Ş.

Tünel Caddesi, Transtürk Han 18, Karaköy, İstanbul, Tel.: 49 51 10 - Telg.: METURAŞ-161
Ankara Mağazası: Çankırı Caddeş 15/A, Tel.: 11 09 82
Ege Bölgesi Testere Ağızları Acentesi: EGE NEÇİNE ve NEFT SANAYİİ Koii. Şti. Fovzipaşa Bulvarı 65/1, Tel: 38 563
Kuzey Anadolu Bölgesi Satış Mümessiliği: Gezi Caddesi 63, Samsun, Tel.: 20 52
Güney Anadolu Bölgesi Satış Mümessiliği: Atatürk Bulvarı, Burdureoğlu Apt., Kat 5, Adana, Tel.: 28 80

STANDARD ANLAYIŞINI YAYGINLAŞTIRMA ÇABALARI

STANDARD Dergisini izlevenler, cesitli tarihlerde yayınlanan yazırlarda, standardlaştırma çabalarının çok eski yüzyillara dayandığını okumuşlardır. Ele geçen belgelere göre, Hitit, Sümer, Babil Kale'de ve eski Mısır uygarlıklarında olduğu gibi Hind Yarımadası'ndaki ve Çin'deki eski uygarlıklarda olduğu gibi, Amerika'daki Aztek uygarlığında da ilk standardlaştırma izleri bulunmuştur. Daha sonraki yüzyıllar boyunca, aynı yoldaki çabaların süryü geldiği anlaşılmakta ve saptanmaktadır.

Anadolu uygarlıklarını inceledikçe, yeni buluntular değerlendirildikçe yurdumuzda da çok eski yıllara kadar uzanan standardlaşdırma çalışmaları olduğu ortaya çıkmaktadır. Osmanlılar dönemi ile ilgili olarak bir çok belgenin bulunduğu bir kez daha anımsanmalıdır burada. Bu konuda TSE'nin yayınladığı bazı belgeler olduğunu biliyoruz.

Dünyada ve yurdumuzda durum böyle olduğu halde, standard anlayışının geniş kütlelere maledildiği söylenemez. Bilinçli ve modern bir standard anlayışının bu yüzyılın ilk yıllarda başladığı bir gerçektir. İngiltere'de başlayan Sanayi Devrimi ile gelişen sanayi ve özellikle dizi halinde imalat olanakları sonunda standardizasyona gidilmesi zorunlu olmuştur. Önce elektrik araç ve gereçleri alanında duyulan bu zorunluk sonunda IEC, daha sonraları da bugünkü ISO'nun ilk örneği olan ISA kurulmuştur.

Uluslararası alanda bir çok kurumun bulunusu yanında ulusal standard kurumlarının da her gün sayıca artmasına karşı standard düşüncesinin tüketicilerce tam olarak benimsendiği ve anlaşıldığı söylenebilir mi? Bu na olumlu bir cevap vermek mümkün değildir. Bu gerçeği gören Faruk A. Sünter, standard düşüncesinin tüketici kütlelerine yayılması gerektiği düşündesinden hareket ederek A.B.D.'de yaptığı bir konuşmada bu konuya değinmiş, bu değinmesinin olumlu tepkilerini görmüştür. Daha sonraları, ISO Başkanlığı sırasında, konunu ISO Konseyi'ne getirmiş ve ISO'nun kuruluş tarihi olan 14 Ekim'in Dünya Standardlar günü olarak kutlanması Konsey'e kararlaştırılmıştır. Bu karar üzerine, ilk kez 14 Ekim 1970 tarihinde, bütün standard kurumlarının öncülüğü ile parlak kutlama törenleri yapılmıştır.

Ülkemizde geçen yıl da başarılı bir kutlama yapılmıştır. Bilindiği gibi, bu kutlamalar, Ankara'da TSE Merkezinde olduğu gibi İzmir, Adana, Bursa, Erzurum, Eskişehir, Mersin gibi sanayi merkezlerinde de yapılmıştır. Bu yıl da ha fazla kentimizde (Ankara, İstanbul, İzmir, Eskişehir, Adana, Mersin, Kayseri, Erzurum, Diyarbakır ve Gaziantep) kutlanacaktır.

Dünya Standardlar Günü'nün asıl amacı, bütün dünya ulusları arasında standard düşünsesini ve standardları benimsetmek, iyi mal yapımı kurmak, tüketicilerin aldanmasını önlemektir. Standard çalışmalarındaki işbirliği nedenile uluslararası alanda birlik anlayışını güçlendirmek ve standardçilar arasında bilgi ve görgü alış verişini sağlamaktır.

Bilindiği gibi, bugün 60 kadar ülkede ulusal standard kurumu vardır. Bu kurumlarda standard yapımı için yüzlerce ve hattâ binlerce uzman çalışmaktadır. Bunların bazıları uluslararası standardların yapımı için ISO Teknik Kurullarında görevlidir. ISO'nun 150 kadar olan Teknik Kurulunda çalışanların sayısı binlerle hesaplanmaktadır ve bunlar çok değişik ülkelerin uzmanları bulunmaktadır.

Bu çalışma anlayışı içinde karşılıklı bilgi alış verisi bir hayli yüksek düzeydedir. Bu bilgi alış verisi, bu birlikte çalışma anlayışı, bütün bunların sonucunda doğan dostluk elbette çok önemlidir. Ama, bu çok önemli havayı daha geniş kütlelere ulaştırmak, onları da bu hava içinde teneffüs ettirmek için standardı anlatmak, yararlarını benimsetmek gereklidir. Dünya Standardlar Günü bu amacı gerçekleştirebilir ise, büyük bir rol oynamış olur. Ancak yılda bir kez ve oldukça dar bir çerçeve içinde kutlama törenleri yapmak bir bakıma standardçiların kendi kendilerine gelin güvey olmaları demektir. Bu nedenle, kutlama törenleri yanında başka yöntemler bulunup geniş kütleleri ilgilendirmek gereklidir. Özellikle öğrencilerin bu konuya ilgi kurmalarını sağlayan verimli olacağı düşünülebilir. İlk, orta, lise ve yüksek öğrenim kurumlarında öğretim görevliler arasında yazı, anket, resim veya karikatür yarışmaları açarak öğrenciler kadar velileri ve yakınlarını konuya yöneltmek verimli olabilir. Yarışma sonuçlarını 14 Ekim günlerinde açıklamak ve derece alanlaraarmağanlar vermek yolu gelmektedir aklımıza. Belki ve elbette başka yollar da vardır.

TSE, bu yıl bazı yenilikler yaparak kutlayacaktır Standardlar Günü'nü. Bu arada, yeni ve daha çok kente kutlanması da sağlanacaktır. Yüksek öğretim kurumları ile Ticaret ve Sanayi Odalarını el ve işbirliği ile her yıl daha iyi bir kutlama düzeni yaratılmaktadır. Emek ve zamanlarını esirgemeyen aydınların büyük katkıları bu konuda çok yararlı olmaktadır.

Büyük halk kütlelerini harekete geçirmek için büyük fikirlere ihtiyaç vardır, derler. Dünya Standardlar Günü fikrinin büyülüğüne inanıyoruz.

M. U.

Avrupa Standardizasyon Komitesi

(Başтарafı 25. sayfada)

kuruluşlar, millî mevzuatların ahenkeştirilmesi çalışmalarında avrupa standardlarından geniş ölçüde yararlanmaktadır.

Sosyal Bakımdan Avrupa standardları bugün bölünmüş bir manzara arzeden Avrupa'da bütünlüğü sağlamak ve bir «Avrupa'lı ruhu» yaratmak için en önemli araç olarak kabul edilmektedir.

Gelecekte Ne Olacak ?

CEN, yukarıda de belirtildiği gibi, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki gelişmelerin sonucu olarak ortaya çıkmıştır. CEN'in kamuza dönük olmayan «birleştirme dökmənleri» hazırladığı yillardan sonra, 1972 de ilk Avrupa standardlarının yayınlanması beklenmektedir. Bu sonuca ulaşmak için 22 yıllık bir çabanın harcanması gerekmıştır. Fakat unutulmamalıdırki, yeni düşüncelerin gerçekleştirilmesi genellikle uzun zaman ister. Nitekim, metrik sistemin Avrupa kitasında

uygulanmaya başlaması da, sistemin resmen kabulünden ancak 30 yıl sonra gerçekleşmemiş midir?

Ümit edelim ki, öümüzdeki yıllarda pek çok Avrupa standardı, farklı millî standardların yerini alınsın ve CEN, hükümetlerarası kuruluşlarla işbirliği halinde, ticaret ve teknolojik gelişmeyi engelleyen millî mevzuat aykırılıklarının giderilmesine katkıda bulunsun.

Yine ümit edelim ki, bölgede ortak millî standardların doğmasına yardım edecek bu gelişme yaygınlasın ve uluslararası standardizasyon kuruluşları da çeşitli bölgesel standardların ahenkeştirilmesinde bu çalışmalarдан yararlanıbsın.

Çeviren

I. Taner BERKÜN

Sanayi Bakanlığı Eğitim Kursunun Düşündürdükleri

(Baştarafı 11. sayfada)

Bakanlıktan gönderilen ödeneklerin ihtiyacı karşılayamadığı,

c — İl sınırlarına ve hattâ da ha uzaklara uzanan görev bölgesinin her yanında kontrol hizmetlerinin gereği gibi yapılabilmesi için görevlilerin motorlu araçlarla tekniz edilmesi gerektiği,

d — Bölgelerdeki elemanlar arasında 8 - 10 yıldan beri kadro okleyenler bulunduğu ve dış göreverdeki yollukların çok cüz'i miktarda olduğu,

noktalardında toplandığı görülmüştür.

Milli kalkınmadaki hizmet yükü gerçekten çok önemli ve ağır olan Sanayi Bakanlığı elemanlarının, varlıklarından beklenen fonksiyon gösterebilecek olanaklara kavuşturulmalari yönünden normal sayılan bu isteklerin de yerine getirilmesi halinde Sanayi Bakanlığının milli kalkınma amaçlarınıza yönelik çabaları yerlerini bulmuş olacaktır. Can ve gönülden bunun gerçekleşmesini diliyoruz.

KILIÇOĞLU

Toprak Sanayii ve Ticareti Anonim Şirketi ESKİŞEHİR

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğası Fabrikaları

HER NEVİ KIREMIT, TUĞLA
VE ATEŞ TUĞLALARI

EN İYİ KALİTELİ MALLARIYLE DAIMA

MÜŞTERİLERİNİN EMRİNDEDİR.

Adres : Posta Kutusu 7
Bursa Caddesi No : 21
Eskişehir

Telgraf adresi : KIREMIT
Telefon No. : 13 64 — 21 05 — 41 99

Nat : Yapı Endüstri Merkezi'nin İstanbul ve İzmir Sergilerindeki Standırmız ve OR-AN Yapı
Endüstri Merkezi'nin Ankara Sergisindeki Standımızı görünüz.

SUMMARY OF CONTENTS

WORLD STANDARDS DAY

p. 3

by. Faruk A. SÜNTER

For three years, World Standards Day is being celebrated on the 14th of October. Most of the nearly sixty ISO member countries, conforming to the decision of the ISO Council, are endeavouring on the 14th of October to spread and to introduce the «standard» and «standardization» to all parts of their country. It is today well understood that it is the unavoidable duty of those working on this subject to take up this matter altogether at least once a year on World Standards Day, and to explain to public opinion the position and the advantages of the work on standardization.

In the age we are living in the role of «popularization» is great. The concept of «If you have the goods, the customer will beat a path to your door» is no longer valid. The private and public sectors are labouring, by means of the press and the radio and television, as well as by arranging special meetings, to explain to public opinion what they are doing, what decisions they have taken, what programs they envisage, to have these adopted by the said public and to take advantage of its energy.

However, in certain matters it is necessary every now and then to notify public opinion. Such occasions as mothers' and fathers' day have long ago transcended country dimensions, and have become international movements that reach world public opinion by ways that surmount limits such as nationality and religion.

«World Standards Day» is an event similar to those enumerated above. The work of preparing standards is becoming more important every day everywhere. Standards, starting with industry and electricity, and then proceeding to advance speedily with scientific methods, have in a short time had to transcend national boundaries. The advantages of this work, which is one of the foundation stones of the unhindered and easy flow of world trade, are being understood alittle better every day. It can even be said that the day of national standards is now over, and it has been replaced by international standards. While previously it was being recommended that international standards be formulated by bringing national standards together, today an international standard is being drawn up independently and subsequently every country is asked to make this its own national standard.

While the «meeting of government officers responsible for standardization policies» sponsored by the Economic Commission for Europe was

working along the lines, ISO is now drawing up not «recommendations» but «international standards», in conformity with the decision adopted at its 1970 Ankara meetings.

The «standards» of international organizations, like OECD, Common Market, and FAO, to which the member countries are under the obligation of conforming, are also of the same order.

Therefore, in this atmosphere, international public opinion is obliged to understand thoroughly both the «standard» as well as «standardization». From the agricultural laborer working in field and garden to the technicians in silos of packaging houses, from those working in industry to the engineers drawing up its programs, and finally right up to the people who use the goods and products of all this industry and agriculture, nobody can any longer ignore the «standard». Our success in our daily work, as well as the advantage to be gained from the obtention of all the goods and services figuring in our daily life will all be developed by the increase of knowledge in the field of the «standard».

As a member of ISO, the Turkish Standards Institution is working in this field, and is drawing up extensive programs so that everybody will benefit from World Standards Day on October 14.

Statute 132, setting up our Institution, has anyway delegated this duty of propagation to our Institution. It is our most sincere hope that the efforts to celebrate «World Standards Day», established by means of the proposal made by the writer of this article, in Turkey with programs that are more extensive than in other places, will be successful.

In these days, during which Turkey has embraced planned development energetically, the better we explain to public opinion the matter of standardization, one of the important foundation stones of our development, the more effective will be our success in this matter.

May World Standards Day bring welfare to us all!

THE SYSTEM OF INFORMATION EXCHANGE FOR SIMPLIFICATION OF INTERNATIONAL TRADE PROCESSES

p. 5

The Committee for Trade Development working under the Economic Commission for Europe (ECE), accepted at its Geneva 20th meeting in November

1971 to set up an information exchange system to be drawn up by the Working Group for Simplification of International Trade Processes. Turkey has joined this system. A meeting was held on 28 September 1972 at the Ministry of Commerce to determine the operation of the system in our country. Muzaffer Uyguner attended the said meeting as the TSE representative. He pointed out at the meeting the necessity for gathering the information according to a standard basis, and proposed the preparation of a form, which proposal was accepted.

MEETING REGARDING GATT STANDARDIZATION WORK HELD

p. 5

It is known that the document, marked Spec (73) 2, drawn up by GATT and distributed in January 1972, denotes considerable space to the subject of standards. For the purpose of determining the position to be adopted with regard to the said document, which comprises certain views as to terminology as well as to the drawing up and implementation of standards, a meeting as held at TSE on 22 September 1972. At the meeting, TSE was represented by Muzaffer Uyguner.

At the said meeting during which certain decisions were adopted, it was deemed advisable to procure new documents. A new meeting will be held in October.

IMPLEMENTATION OF STANDARDIZATION TAKEN UP AT THE SEMINAR OF THE MINISTRY OF INDUSTRY AND TECHNOLOGY

The Ministry of Industry and Technology organized a seminar at the Bursa Merinos Woollen Industry Plant between the 7th and 16th of September 1972 for the purpose of professional training of its employees in the provincial organizations.

The first two days of this seminar, attended by 22 persons belonging to the various district and central directorships, and liaison offices of the Ministry, was set apart for standardization and for subjects connected with its implementation; subsequently other subjects, forming part of the duties of the Ministry, were taken up.

THOUGHTS PRESENTED AT THE SEMINAR OF THE MINISTRY OF INDUSTRY

p. 11

In this article Ibrahim Kutlutac, the TSE Chief Consultant, examines the results of the seminar organized last month by the Ministry of Industry at Bursa.

At the said seminar, alongside other subjects under the responsibility of the Ministry, the matters of standardization and of the implementation of mandatory standards, forming part of the duties of the Ministry were also taken up.

STANDARD ON CORRUGATED FIBREBOARDS (FOR BOXES) AND CORRUGATED FIBREBOARD BOXES

p. 12 - 13

The Standard on corrugated fibreboards (for boxes) and corrugated fibreboard boxes, numbered

TS — 1119, has been accepted by the Technical Council of the Turkish Standards Institution, and published.

The presentation of the produce of our country, and especially of the export products, to the market in adequate packaging is a matter on which the State Planning Organization and other institutions concerned have dwelled upon.

Corrugated fibreboard boxes constitute an important part of this subject. The above-mentioned Turkish Standard has been drawn up to meet this requirement by taking advantage of various foreign standards, as well as by laboratory research. The principal foreign documents consulted are the ISO recommendations and the F. E. F. C. O. and AFNOR Standards.

STANDARD FOR «EGGS»

p. 14 - 15

Throughout history the egg has been an important food source for humanity, and has always been in great demand. The food materials it contains, and especially its richness in animal proteins, as well as its tastiness, easy digestion, and multi-phased usefulness has given a special impetus to egg production, and has today rendered it one of the large industries. Almost no other food material is by itself as nutritive as the egg which, with its wealth of A, D and B vitamins, is not only a mandatory food source for everybody, but also constitutes a raw material which is widely utilized in various industries in advanced countries. Examples can be cited as the manufacture of leather, paint, varnish, glue, soap and shampoo.

The egg consists of the shell, of the comparatively thick double membrane immediately under the shell, of the egg white, of the membrane of the egg yellow, of the yellow itself, and of the sperm. The most prominently visible portions of the egg are the shell, the egg yellow, and the egg white. In general, 57% of an egg constitutes the white, 32% the yellow, and 11% the shell portion.

The article then goes on to give technical information about the standard.

STANDARD FOR «ARTICHOKE»

p. 16 - 17

The matter of raising vegetables, which have an important place in human health and nutrition, in a quantity and quality, that will meet the ever increasing demand, has been taken up in all the world as an important matter. Part of this effort consists, on the one hand, of taking advantage of fresh vegetables during all the year, and on the other, of raising the kinds that have superior characteristics. As in a great many countries that implement modern vegetable production, efforts are being made in our country also to raise vegetables of standard quality.

The Turkish Standard for the artichoke has been drawn up by the Technical Committee on «Fresh Fruit and Vegetables», set up by the TSE Agricultural Preparatory Group that has prepared a great many standards in this field. The standard on artichokes, which has been approved by the

Technical Council at its meeting of 8 March 1972 and thus has joined the series of Turkish Standards as TS 1133, consist of six basic sections.

ABOUT THE TSE MARK

p. 19

In this article Muzaffer Uyguner, the Vice - Chairman of the TSE Statutes Preparatory Group, gives certain explanations about the «TSE Mark», indicating conformity to the Turkish Standards, and dwells on the latest developments in the implementation of the said Mark.

ISO GENERAL ASSEMBLY TO MEET IN WASHINGTON IN SEPTEMBER 1973

p. 20

Mr. Ludwig has been elected as the ISO Vice - President.

The ISO Council disbanded on Thursday, 21 September, after four days of meetings.

At the meeting, which was opened at 9.30 a.m. on Monday, 18th September, in Geneva in the assembly hall of the EFTA building, by the President Dr. LaQue, adopted 71 new Council decisions, and discussed the principles regarding the General Assembly to be held in 1973. The STACO Chairman resigned, and Mr. Van Zwieten was selected to deputise for him.

Immediate Past President Faruk Sünter was seated on the right of the President, while the Secretary General Olle Sturen was on the President's left. For some reason or other Iran was not present at the Council attended by thirty - five members from thirteen countries. The Vice - President R. Shayegan was absent.

On the other hand, Soviet Russia, Australia, India, and Norway had each sent two, England and Japan each three, and Germany and the U.S.A. each four representatives. Mr. Frontard and Mr. Clerc from France attended all the meetings. Mr. Durant arrived only on the second day and returned in the evening. Italy and Rumania each participated with their General Directors Mr. Zamboni and Mr. Tuzu.

Mr. Ollner of Sweden and Mr. Van Zwieten from Holland attended the meetings because they were members of the Executive Committee.

The important decisions were the following:

— Since the three - year term of office of Mr. Shayegan, the Vice - President, was to terminate in January 1973, elections were held for this office. Since there were no other candidates, Mr. Ludwig, the General Director of DNA, was elected unanimously and with applause.

— The 1973 budget was accepted, and it was decided to raise the 1974 dues unit to 9500 Swiss Francs.

— The Secretary General was delegated to widen cooperation with international organizations, and the principles thereof were decided upon.

— It was decided that Mr. Van Zwieten should deputise for Mr. Sanders, who had resigned from the chairmanship of the STACO Committee.

— Although the work of CERTICO was appreciated, it was deemed desirable that matters be decided on at a faster work tempo. It was pointed out that it would be advantageous for world trade and standardization circles for CERTICO to attain results prior to similar work done by GATT.

— It was decided to instigate the process for changing Article 12.1 of the ISO Rules of Procedures so that the term for voting on acceptance of international standards be increased from four months to six.

— The Council adopted the proposal of PLACO, changed the work fields of six technical committees and adopted their final forms.

— It was agreed that a cinema film be produced for the purpose of propagating ISO work, and it was deemed necessary that the said film be prepared so as to be oriented mostly for the use of developing countries.

— The Standards Institute of Ethiopia was admitted to full membership as of January 1973. Up to now the said Institute had been a correspondent member.

SWEDISH STANDARDS INSTITUTION (SIS) CELEBRATES 50th ANNIVERSARY

p. 21

The Swedish Standards Institution celebrated its 50th founding anniversary during 3 days of meetings and ceremonies held from 25 to 27 September 1972.

More than 100 foreign guests from 18 countries took part in the celebration program. The ceremonies, at which the Turkish Standards Institution was represented by Prof. Dr. Tarik G. Somer, the President of TSE, was opened on 25 September with an address by Ake Vrethem, the President of SIS. At the meeting of the first day, attended by 200 persons, mostly foreigners, the subject of «Organization, Administration, and Finances of National Standards Bodies» was taken up, during which the Swedish specialists gave detailed information about the establishment and work of SIS. The ISO President, Dr. F. L. LaQue, also, participated in these discussions. At the end of the meeting the installations of SIS were toured.

In the ceremony of the second day the guests presented various gifts to SIS on the occasion of its 50th anniversary. On behalf of the Turkish Standards Institution Prof. Dr. Tarik G. Somer presented a memorial book, specially made by the Ankara Development Institute, bearing on its cover Turkish motifs the 50th anniversary of SIS and TSE.

On the third and last day of the program, a panel session was held on the «Contribution of Standardization to National Industry and to Certain Branches of Industry». At the said session, in which authorities from various standards institutions participated, studies undertaken on that standardization reduced costs by about % 25.

On his way home the TSE President Prof. Dr. Tarik G. Somer conducted studies at the Dutch, Danish, and German Standards Institutions.

**EUROPEAN STANDARDS COMMITTEE
(CEN)**

p. 23 - 25

This article, written by Mr. Patrick Young, the Secretary General of the European Standards Committee (CEN), has been taken from the June 1972 issue of the «BSI News», the publication organ of the British Standards Institution.

EFFORTS FOR PROPAGATING THE CONCEPT OF STANDARDIZATION

p. 27

Those who have followed the «Standard» magazine must have read in the articles published on various dates that the efforts at standardization date back to very old times. According to the available documents, the first traces of standardization have been found in the Hittite, Sumerian, Babylonian and ancient Egyptian civilizations, in those of the Indian peninsula and China as well as in the Aztec civilization in America. It is also understood and determined that efforts along the same line continued during the subsequent centuries.

As the Anatolian civilizations are examined and new discoveries evaluated, it is seen that in our country also standardization work extends back to very old times. It must be mentioned here once again that a great many documents regarding the Ottoman period have come to light. We know that there are certain documents pertaining thereto published by TSE.

In spite of this situation in the world as well as in our country, it cannot be that the concept of the standard has become adopted by the masses. It is a fact that a conscious and modern understanding of the standard starts only in the first years of this century. As a result of the start of the Industrial Revolution in England and the development of industry and especially of mass production, it became mandatory to have recourse to standardization. This necessity was first felt in the field of electrical instruments and materials

resulting in the formation of IEC, and later of ISA which was the forerunner of the ISO of today.

Can it be said that, side by side with the many institutions in the international field, and in view of the daily increase in national standards organization, the idea of the standard has been completely adopted and understood by the consumers? It is impossible to answer this query positively. Faruk A. Sünter, being aware of this fact, and starting from the viewpoint that the idea of standards had to be propagated among the consumer masses, mentioned the matter in an address he delivered in the U.S.A. and observed the positive reactions to the said address. Later, when he was President of ISO, he brought the matter up at ISO Council, which decided to celebrate the 14th of October, the date of foundation of ISO, as the World Standards Day. Upon the said decision, a brilliant celebration ceremony was held for the first time, under the sponsorship of all the standards institutions, on 14 October 1970.

A successful celebration was held in our country also last year. As is known, such celebrations were held, not only at the TSE headquarters in Ankara, but also at industrial centers such as Izmir, Adana, Mersin, Erzurum, and Eskişehir.

This year TSE will celebrate the Standards Day by means of certain novelties. In the meantime the celebrations are to be held in new and many more cities. A better celebration procedure is being created every year with the cooperation of the institutions of higher learning as well as of the chambers of commerce and industry. The great contributions of intellectuals, who give unsparingly both their efforts as well as their time, is proving very useful in this matter.

It is said that great thoughts are needed for motivating the large masses of people. We believe in the greatness or the tought of the World Standards Day.

**TÜRK STANDARDLARI
ENSTITÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER
MÜESSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : MUZAFFER UYGUNER
BU SAYININ SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN**

BASILDIĞI YER

: Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

**TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
TELEFON : 17 19 31 - 18 72 40/69
POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA**

Yazilar, Derginin ve yazilarin adi anilarak aktarilabilir.

İLAN TARİFESİ

Tam sahife 800 TL	1/2 sahife 450 TL	1/4 sahife 250 TL
----------------------	----------------------	----------------------

Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira.
İlave renk başına 250 lira fark alınır.

ABONE ŞARTLARI

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI
Yıllık	12 Lira	Abone bedeline
6 aylık	6 Lira	uçak postası
Sayısı	1 Lira	ücreti ilave edilir.